

Prašalintas iš Vatikano Arištavo Vokietijos konsuli SKANDALAS KONGRESE Rusu pergale ties Ryga ANGLAI SUMUŠE TURKUS Didelė Eksplozija.

Iš Svetur

KAIP RASPUTINAS TA- PO NUŽUDYTAS.

Petrogradas. Slaptosios policijos, tyrinėjusios pėdsakius Rasputino žudynės, sudėjo raportus, kokius jie galėjo sudaryti iš susektų ženklių. Pagal to raportą, pa sirodo, kad vienuolis Rasputin, telefonu buvo užkviestas į svečius pas kunigaikštį Osipovą. Buvo tai jau vėlyvoje naktyje, bet Rasputinas nenorėjo supykinti kunigaikštį, tad užkvieta priėmė ir tuojau sėdęs į atsiųstą automobilį, nurašė į naktinę vietą. Kuri buvo visai kur kitur bet ne kunigaikščio Osipovo namuose. Čia ji pasitiktą ir įvesta į saloną, kuriame prie stalo sėdėjo buris svečių. Po trumpo valandėlės, vienas iš svečių, išsėmė revolverį ir tą duodamas Rasputinui, pasakė: "Broli! imk šitą ir nusišauk". Rasputinas paėmė revolverį ir nieko nesakęs, jo vamzdį pridėjo prie ano svečio krutinės, bet kiti priso, atėmė revolverį ir jo du šūviai suleido į Rasputino galvą. Vėliau lavonas įverstas į roges ir nuvežtas ant upės Neva, kur iškurtas aketė, lavoną palaidota. Policija užtėmijus kruviną sniegą prie namų, kuriuose papildyta žudystė, teiravosi apie priežastis, bet jei paaiškinta, kad pereitą naktį kieme nušauta pasitūšę šunį, kurio krauju sniegas persiėmęs. Žuviniams ištraukus Rasputino lavoną iš aketės, pradėta jį ieškoti žudikų, bet jų jau nė vieno Petrograde nebuvo.

ISVIJO IS VATIKANO.

Rymas. Iš vatikano tapo išvytu pralotas Ritter von Gerlach, privatinis popiežiaus šambelanas. Prašalintasis iškeliavo į Šveicariją. Jis yra vokiečių ir kaip pasirodė, slapta veikė politiko, Vokietijos naudai, o ne naudai talminkų, prie kurių ir Italija priklauso. Gerlachas yra buvęs teiggi oficeru Austrijos kariūnėnėje ir pradžioje šiandieninės karės, 1914 m. buvo kartą areštuotas Italijoje, už platinimą austrofos. Vienok tuom laiku Italijai nedaly-

vaujant karėje, tapo paleistu ir galiaus, kuomet pasikalai pasigirdo, kad jis buvo suokalbėje su dinamituojais italų laivų, iš vatikano tapo prašalintas. Tai buvo vienatinis vokiečių vatikane.

KAREIVIAI ISVAIKE SUSIRINKIMĄ.

Londonas. Londono priemiestyje Willhamstow, didelėje sale atsibuvo augstosios klesos žmonių masmitingas, kuriame kalbėta griausmingas kalbos, už karės užbaigimą ir taiką. Į salę staiga puolė buris gimnastų, kurie nuotraukė kalbėtoją. Jis, atsisakęs, narijo parlamento iš darbininkų partijos ir iš ten pat nustumė Snowdeng, moterį kito nario Anglijos parlamento. To liaus atkūrus durčius, susirinkus publiką privertė aleisti susirinkimo salę. Tie, kurie jiems priešinosi, gavo užtektinai kumščų. Išvairius susirinkimą, kareiviai užgesino žiburius, uždėdūris ir pastatė prie durų savo sargybą.

MEXIKOS ATSTOVAI JAPONIJOS.

Tokio. Žinios praneša, kad dabartiniu laiku Japonijoje lankosi trys Meksikos valdžios atstovai. Jie derasi su Japonija ir supirkinėja ginklus Carranzos kariūnėnėi. Apart to, dar jie nori nupirkti nuo Japonijos laivą "Kolchira Maru", kurs turį 3,000 tonų įtalpos. Šiose dienose tas laivas iš Japonijos išplauks į Meksiką. Sako, kad juo vežama Carranzai 2,500 šautuvų.

AUSTRIJOS PARLAMENTE NERAMU.

Berlynas. Austrijos parlamente reikalai kasdien eina blogyn. Čekijos atstovai tiesiog atsisako nuo svarstymo bendrųjų šalies reikalų. Nors jie ikišiol nieko negeistino dar neparodė, tai vienok jų tylėjimas daug reiškia ir galbut, kad neišgali laukus jie pareikalaus Čekijai tiesų. Su Vengrijos atstovais irgi nedaug geriau reikalai eina. Šie nors dar netyli, vienok dalykų aptarimuose, didesnėje dalyje priešingi valdžiai remiantis vokiečiams. Galima

tikėtis, kad laiku bėgant, Austrijos parlamente gali apsiereikšti galutina paituvė.

KVITOS VIETON VAI- STŲ.

Berlynas. Visoj Vokietijoje siaučia ligos, kurioms net vaistų nesurandama. Ga-

su, ir Austrijos pavaldinis, šambelanas, monsegnoras Gerlach.

PERMAINOS RUSIJOS GABINETE.

Petrogradas. Rusijos priemeris Aleksandra Feodorovič Trepovas, kurs buvo priemeru nuo Lapkričio mė-

juos pasmerkė mirčiai. Vokiškasis Belgijos gubernatorius vienok susimylėjo ant pasmerktojų, paskelbė, kad jis panaikino kariškojo teismo nusprendimą ir todėl pasmerktieji liksis gyvybės, įmestais kalėjiman visam amžiui. Prie paskelbimo pridėta pasarga, kad

Čekijai autonomijos. Kokios iš to pasekmės bus, nežinia, bet visgi čekai ant tiek susipratę, kad visos partijos eina kelti savo tėvynės.

NUSKENDO LAIVAS SU PULKU KAREIVIŲ.

Berlynas. Finų garlaivis

TAIKOS TEATRE

liaus apsaugos draugijos priėmė sprendimą, kad būtų visų ligų priežastimis y-ra badas, kurį negalima išgydyti jokiais vaistais. Kad užkurtus kelią, įvykęs Berlyne suvažiavimas valdininkų ir daktarų, nutarė duoti badaujančioms žmonėms daugiau maisto. Tad dabar, kuomet ligonis ateina pas daktarą, ar daktaras pašaukiamas pas ligonį, tai ligonis, vieton recepto, gauna kvitą, su kuria gali gauti valgio.

PASIUNTE GREKIJAI NOTA.

Londonas. Talminkai, nesulaukdamie Grekijos išei-nant karėn talminkų nę teutonų pusėje, karaliui Konstantinui pasiuntė notą, kurioje reikalaujama kuog-reičiausia išpildyti talminkų reikalavimus, be jokių svyravimų. Karalius gavęs tokį reikalavimą, tuojaus suaukė diplomatijos narių konferenciją, kad apie tai pasitarus. Bet ir po kenferencijai nieko aiškaus talminkams nepasakoma.

ABEŠTAVO NUZIURĖ- TUS SUOKALBININ- KUS.

Rymas. Čia tapo areštuota 40 ypatų, nuziurėtų sukalbyje pasikėsinimo ant itališko laivyno, iš kurio 1915 ir 1916 m. sunaikinta 2 laivai, "Benedetto Brin" ir "Leonardo da Vinci", su kuriais žuvo 248 žmonės. Šis dalykas pasirodė ant tiek politišku, kad jį įmaišyta ir popiežiaus šalininkas Ambrogetti, kurs buvo privatišku popiežiaus Benedikto XV privatiųjų finan-

nesio 1916 metų, dabar pasi-traukė nuo savo victos. Jo vietą užėmė kunigaikštis Galicinis, ikišiol pildęs pareigas senato nario. Priežastis Trepovo rezignacijos nėra žinoma. Jis buvo labai ne-kenčiamas Valstybės dumeje, kur visuomet buvo aklu rėmėju ir šalininku caro dvaro. Dumoje jo vieton įėjo Ignatievas.

APSIEIS BE DUMOS.

Petrogradas. Naujasis Rusijos priemeris, kunigaikštis Galicinis, nors ir yra tariamu vokiečių, vienok dvasioje pasirodo stipriu re-akcionierium. Jis užėmė savo vietą, turėjo Valstybės rudoje prakalbą, kurioje griežtai pasakė, kad ministrija kaip ir Duma, turi būti caro šalininkų eilėje, be jokių išsisukinėjimų. Jei-gu dėl šitų išsireikšimų, pa-leistoji Duma Kalėdų šven-tėi, nepasiskubintų susirinkti, tai bus galima ir be Dumos apsieiti. Priemeris, pa-tikrinimui savo kalbos, dar pridėjo, kad jis yra tvirtu ir pasistengs, kad jo žodžiai taptų veikimu, nes to reika-lauja jo, kaip Rusijos pi-leičio pareigos ir Rusijos im-perijos gerovė.

DOVANAJO GYVASTI.

Rotterdamas. 30 belgų, negalėdami perkeisti vokiečių žiaurumo, slapta stengėsi pereiti rubežių ir įstoti į belgų ar anglų kariūnėnę, kad kariauti prieš vokiečius. Laimė vienok jiems nepatarnavo, nes vokiečiai žvalgai juos sugavo prie rubežiaus. Nelaimingieji belgai tapo atiduoti vokiečių kariškam teismui, kurs

nuosprendis pamainoma to-dėl, kad paminėtas ne-žinojo prasikaltimo svarbos. Ateityje vienok, tokios mi-laširdystės nebus parodyta.

SMARKUS ŽEMĖS DRE- BEJIMAS.

Tokio. Ant salos Formo-zy, tarp Japonijos ir Filipi-nų salų, įvyko smarkus žemės drebėjimas. 300 žmonių užmušta, daugybė sužeista ir daugiau kaip 100 namų sugriauta. Miestas Nanto, griuvant mūrams, sugedus naftos ir gazo traukimo du-doms, užsidegė, ir todėl mu-rai, kurie šiaip teip užsiliko nuo žemės drebėjimo, gais-ro tapo sunaikinti. Farmo-zy sala priklauso Japonijai.

VAIKAI MOKINAMI KA- RISKO MUSTRO.

Paryžius. Francuzijos pa-rlamente kilo sumanymas, kad visi francuzų vaikai nuo 16 metų būtų mokinami ka-risKO mustro. Mat jau yra patirta, kad naujokai paimti kariūnėnėn, reikalauja ilgo mokinio. Gi išmoki-nus iš anksto kariško must-ro, paėmus kariūnėnėn, tik šautuvą padavei ir jau eina į eiles. Tokiu būdu Francu-zija mano sustiprėti.

ČEKIJA REIKALAUŠ AU- TONOMIJOS.

Praga. Čekų tauta, kuri šiandien randasi po Austri-jos jungu, pradeda bruzdėti ir veikti, kad nusikračius nuo savo sprando nelemta, Austrijos jungą. Šiose die-pnose, Pragoje buvo didelis čekų suvažiavimas, kuriame dalyvavo visų partijų atsto-vai. Svarbiausiu tikslu su-važiavimo yra reikalauti

"Oihousia", kurs plaukė nuo Aland salos, finų itakai užėjo ant vokiečių minos ir nuskendo. Sykiu su laivu nuskendo ir vienas rusų artilerijos pulkas (pulke skai-tosi 4000 žmonių). Apart kareivių nuskendo ir 1000 arklių. Plyšus minai, šauk-tasi pagalbos, bet laivas teip buvo sugadintas, kad laike kelių minučių, nusken-do. Išgelbėta vos tik apie 50 žmonių.

Vėliausios Žinios.

Liebknechtas nuteistas. K. Liebknechtas, Vokietijos so-cialistų vadas, kurs po nuo-sprendžiui pereitą vasarą, buvo davęs apeliaciją, šio-mis dienomis nuteistu tapo keturiems metams sunkaus kalėjimo ir atėmimui advo-kato tiesų.

Taikos atbalsiai. Į Suv. Valstijų prezidento Wilsono atsisaukimą į neutrališką šalis kaslink taikos tarp ka-riaujančių viespatysčių, veik visos atsiliepė prielan-kiai, visos geidžia karės užbaigimo. Iš kariaujančių viespatysčių irgi veik visos atsiliepė, statydamos šio-kias ar tokias išlygas, tik Rusijos dar nesigirdi.

Falkenhayn Grekijoje. Vo-kietijos generolas von Fal-kenhayn, nuvyko į Grekiją pas karalių Konstantiną, kad su tuomi pasitarus link talminkų šeimyninkavimo. Generolas Falkenhayn savo kelionę atliko submarinu. Kokiais keliais jis savo ke-lionę atliko, niekas nežino.

KARĖ

RUSŲ PERGALE TIES RYGA.

Londonas. Pietiniame šone Rygos, rusų kariūnėnė, vedama generolo Dimitrievo, papurtė vokiečius, pirmu sykiu šitame fronte, ko nepadaryta per ištisus pėreitus 12 mėnesių. Keliose vietose rusai persilaužė net per tankias vokiečių eiles ir užėmė kaimus ir miestelius, su kuriais rusams teko 50 kulkasvaidžių, 30 kanuolių ir daugybė amunicijos. Apart visko paimta ir kareiviams tyčia įtaisyta karčia-ma, kurioje atrasta 100,000 bonkų degtinės, kuria vokiečių kareiviai yra drąsina-mi visuose frontuose. Šita rusų pergalė Rygos fronte, galbut sulauks vokiečių žygius Rumunijoje.

MĖGINO UŽPULTI RU- SUS.

Petrogradas. Tarpe Vla-dimir —Volinsko ir Lucko, vokiečiai pradėjo leisti į ru-sų apkasus nuodingųjų ga-zų bombas, o iš čia pakilus gelsvai-žaliai debesiai troškinančių dumų, vokiečiai pradėjo visu greitumu ar-tintis prie rusų apkasų. Ru-sų generolas Vinokurovas, iš-šū pasalumus, nieko nelauk-dami, atidarė artilerijos ugnį, kuri priešus privertė trauktis išilgai savo fronto.

SUSIRĖMIMAI TIES DVINSKU.

Berlynas. Iškilio vidutini-ški mušiai ežeruose, į pie-tus nuo Dvinsko, kurie kry-po vienok, mūsų pusėn, nes nors rusai stengėsi paverž-ti dalį geležinkelio, kurs bė-ga iš Dvinsko į Vilnių, tai visgi buvo mūsų viršus, nes po kelių valandų varžymosi verstas trauktis atgal į sa-pergalę, priešas buvo privo- apkasus, mušio vietoje palikęs keliatą sužeistų sa-vo kareivių.

BOMBARDAVO LIGON- BUTĮ.

Rymas. Italo-austrij front-e irgi nieko svarbaus nėra. Prie Andranijos, austrij ba-terijos bombardavo italų mušio laukų ligonbutį, nors ant to plevėsavo balta vėlia-va su raudonu kryžium. Prie julijoniškųjų Alpų ita-lų artilerija, nors yra veiklesnė, bet apart šaudymo į austrus prie kalno Falts ir klonyje Frigido ir San Gio-vanni, nieko ikišiol nėra nu-veikus.

TURKAI SUMUŠĖ RUSUS.

Amsterdamas. Po kelių dienų mušio rusų su turkais už Michalea, rumunų mies-tą, turkai paėmė ant rusų viršų, nes atėmė patį mies-tą iš rusų, nelaisvėn paėmė 400 rusų ir rumunų karei-vių, teigpi 10 rusiškų kul-kasvaidžių ir keli vežimai

Sužiedotiniai

(Tąsa)

amunicijos teko turkams. Sako, kad šiame mušyje daug rusų nuskendo, bet kur, nė kaip jie nuskendo, žinios nieko nesako. Galbut neteisybė.

MUŠIS PRIE ISACCEA.

Berlynas. Prie Isaccea, Dunojuje, keliatas ginkluotų rusiškų laivų, mėgino bombarduoti vokiečių pozicijas, bet į laiką tą viską vokiečiai patėmijo, ir atidarė savo artilerijos ugnį, priešus nuvijo. Šitame nesusisekusiame pasikėsinime, rusai nustojo 200 kareivių. Visoj šitoj apygardoj veikimai labai menki, nes dideli šalčiai ir sniego pusnys, neduoda niekam prisirengti į atvirą mušį.

TEUTONAI NIEKO NE-LAIMEJO.

Petrogradas. Putno klonyje, susirėmė rusiški orlaivai su austro-vokiškais. Po pusės valandos mušio, vienas vokiečių orlaivis užsidedė ir turėjo nupulti žemyn, kurs teko rusams, o kiti, išvidė savo pavojų, pabėgo. Klonyje Oituz, teutonai mėgino slapta užpulti ruso-rumunus, bet gavę į kailį, greitai turėjo trauktis, kelioliką savųjų palikę mušio lauke. Prie upės Kasina, prie Monestel-Kacnui, vokiečiai buvo užpuole rumunus, bet buvo atmušti.

ANGLAI SUMUŠE TURKUS.

Londonas. Didelis anglų smugis kluvo turkams Egipte, prie miesto Rafa, 30 mylių atstume į šiaurvakarius nuo El-Aris. Čia anglai turkams atėmė 6 eiles transpėjų, daug amunicijos ir 1,006 nelaisvių. Apart to, mušio lauke turkai paliko negyvais apie 700 savo kareivių ir daug karės lauko padargų. Prie Kut-el-Amara anglai teipgi paveržė turkams didesnę dalį apkasų ir paėmė 178 nelaisvių. Mušyje krito 200 turkų.

MUSIS RYGOS FRONTE.

Berlynas. Rygos apygardoje eina kruvini susirėmimai, ir artilerijos mušiai. Į šiaurios nuo stoties geležinkelio Rygos-Mintausjos, plačiu frontu rusų kariuomenė pakėlė ofensyvą. Prie Aa upės rusams pasisekė sustiprinti savo eiles. Kitose vietose rusai turėjo trauktis panėšę sau didelius nuostolius, po kruvinių mušių.

VOKIEČIAI PAĖMĖ GALRESKĄ.

Amsterdamas. Po kelių dienų mušni vokiečių Rumunijoj, už miestą Galreską, galiaus pergalė sviro vokiečių pusėn ir po užėstnam mušiu ranka ranson, vokiečiai paėmė miestą. Apart miesto vokiečiams teko 95 oficerai ir 5,400 paprastų kareivių nelaisvėn, teipgi trys kanuolės ir 10 kulkasvaidžių, ir daug amunicijos.

Iš Amerikos

VERBUOJA KANADAI KAREIVIUS.

Detroit, Mich. Michigano valstijos valdžia užvedė tyrinėjimus, kuriuos išsiauė žinios, plačiai vaikščiojan-

ties, kad užrubežiniai agentai, čia atvykę, pradėjo darbą verbavimo liuosnorių į Kanados kariuomenę, kuri ne ilgai laukus, turėtų būti išsiųsta į Francūzijos mušio laukus. Toki agentai pradėjo savą verbavimo darbą tarpe narių Suvienujų Valstijų milicijos, neseniai sugrįžusių nuo Meksikos rubėžiaus. Sugavus tokius agentus, juos pasitiks skaudiai bauda, kuri iš anksto jų laukia: tukstantis dolerių piniginės baudos, arba 3 metai sunkaus kalėjimo.

ISVAZIOTOJŲ STRAIKAS.

Pittsburg, Pa. Kaufmano krautuvės "The Big Store" išvaziotojai išėjo į straiką. Straikuojančių darbininkų vieton, kompanija parsikvietė straiklaužius iš pietinių valstijų negrus, kurie užėmė straikuojančių vietas. Jau buvo keli susirėmimai straikierių su straiklaužiais. Straikieriams prirengti daugelis vaikų, kurių vienas, iš trečio augšto mesdamas plyta, pataikė straiklaužio negro galvon ir tas ant vietos krito negyvu. Negrai apsiginklavo revolveriais ir pradėjo šaudyti į straikierius. Policija ėmėsi atiminti revolverius nuo straiklaužių. Grūdėtis, kad dar didejų didelių krautuvė išvaziotojai, rengiasi išeiti į straiką.

J. A. Katkus.

PROTESTUOJA PRIEŠ VOKIETIJĄ.

Chicago, Ill. Fakulteto nariai, iš University of Chicago, kurio garbės nariu yra ir Vokietijos ambasadorius Bernstorff, susirinkę užgėrė protesto rezoliuciją, kurioje griežtai protestuojama prieš Vokietijos valdžią, kuri priverstinai Vokietijon gabena belgus ir juos stato prie amunicijos darbų. Rezoliucijos kopija pasiųsta į Washingtoną ambasadoriui Bernstorffui, reikalaujant, kad tas ją pasiųstų į Berlyną.

SKANDALAS KONGRES-MONŲ TARPE.

Washington, D. C. Kongresmonų tarpe iškilo didelis neramumas ir neapykantos priešai kongresmoną T. W. Lawsoną, kurs savo kalboje įveidė kongresą, pasakodamas, kad dalis prezidento deklaracijos, kaslink sutakymo kariaujančių Europos viešpatysčių, buvo su daryta su žinia nekurių piklių, kurie gerai pelnė iš priežasties pramonės krizio. Lawsonas sako, kad jis tą patyrė nuo kitų kongresmonų. Reikalaujama nuo jo, kad išduotų visus tuos, kurie paskalus paleido ir pats pasiaiškintų, nes to nepadarant, laukia jį kongreso teismas ir pašalinimas iš kongreso. Lawsonas vienok nesisukubina išpildyti reikalavimus, tik ramina, jog priėjus stoti prieš teisną, jis turės parodyti tikrų faktų, užtektinai.

PEIKĖ BUVUSI GUBERNATORIŲ.

Columbus, Ohio. Užbaigus savo tarnystės terminą senamajam gubernatoriui Ohio valstijos, F. B. Willis, jo vietą užėmė naujasis, pereinamasis rudenyje išrinktas J. M. Cox. Naujasis gubernatorius, užimdamas savo vietą, turėjo ilgą prakalbą, kurioje prisadėdamas savo veiklumą, sąžinę ir energiją, pasakė, kad buvęs gubernatorium p. Willis, savo tarnystės laiku, nieko neveikė, nes veikti neturėjo laiko, o laiko neturėjo todėl, kad be galo ir be rubėžių, buvo užimtas rupeščiais apie sufragistes ir prohibicionistus. Kaip ten nebūtų, bet visgi užgaulioti senus, atsitarnavusius valdininkus, kurie jau nuo vietos pasitraukia, jų vietininkams užgaulioti juos, nelabai pritinka.

torius, užimdamas savo vietą, turėjo ilgą prakalbą, kurioje prisadėdamas savo veiklumą, sąžinę ir energiją, pasakė, kad buvęs gubernatorium p. Willis, savo tarnystės laiku, nieko neveikė, nes veikti neturėjo laiko, o laiko neturėjo todėl, kad be galo ir be rubėžių, buvo užimtas rupeščiais apie sufragistes ir prohibicionistus. Kaip ten nebūtų, bet visgi užgaulioti senus, atsitarnavusius valdininkus, kurie jau nuo vietos pasitraukia, jų vietininkams užgaulioti juos, nelabai pritinka.

DVI DIDELES EKSPLOZIJOS.

New York, N. Y. Amunicijos fabrike "Canadian Car & Foundry Co." ištiko didelė eksplozija mažame miestelyje Kingsland, N. J., apie penkiose mylios nuo upės Hudson. Eksplozija sunaikino kelis šimtus tukstančių tricolinių šuvių, kurie buvo prirengti išsiuntimui į Rusiją. Iš žmonių gyvasčių niekas nenukentė. Po 24 valandų, ištiko kita baisi eksplozija parako fabrike Du Pont Powder Co., kur 400,000 svarų parako eksplodavo. Zuvo 12 žmonių. Miesteliai Haskel ir Pompton Lake tapo veik visai sunaikintais. Eksplozijos trenksma įjautė visos New Yorko aplinkės, net Connecticut ir Massachusetts valstijoje. Manoma, kad eksplozijas pagimdė Vokietijos špiegai.

APKALTINGO VOKIETIJOS KONSULJ.

San Francisco, Cal. Čia tapo areštuotas ir prieš teisną statytas generališkas Vokietijos konsulis Frantz Bopp, sykiu su keturiais jo pagalbininkais, dirbusiais jo kancelarijoje. Boppui priimama daug šelmų, kuriomis jis mėginęs pasidaryti Vokietijos labai, dinamituojant ir bombomis ardančiomis amunicijos fabrikas, laivus, tiltus, geležinkelius, tunelius ir tam panašiai. Federališkas teismas išnešė nuosprendį, pripažindamas Boppą kaltu visuose jam daromuose užmetimuose. Boppas išklaušęs nusprendimo, persimaišė ant veido, bet stengėsi būti ramus. Bauda jiems bus paskirta vėliaus. Boppas ir jo padėjėjas Schach, paleista be kaucijos iki teisminių, pasitiktų jų pastabų, o likusieji pastatyti po kauciją po \$10,000 kiekvieną.

KANADOS NUOSTOLIAI ŽMONĖMIS.

Ottawa, Ont. Kanados nuostoliai dėl Europos karės, iki šių dienų, priskaitoma iki 68,290 žmonių, užmuštų, sužeistų ir paimtų į belaisvę. Tame skaitliuje yra 10,854 užmuštų, 410 mirė dėl sužeidimų, 484 mirė dėl įvairių ligų, 108 yra ne išgydomais ir turės mirti, 48,454 yra sužeistais ir 2,970 yra dingę nežinia kur, kurie yra skaitomi paimtais į priešų belaisvę. Tai vis aukos karės dievačio marso ir godumo Europos valdovų.

DIRBS ZEPPELINUS.

Washington, D. C. Kariškojo laivyno sekretorius Daniels, apreiškė, kad rengiama padirbti orlaivius žepelino tipo, tik daug didesnius. Yra jau paskirta komisija to viso reikalo suplanavimui. Apart tokių orlaivių, yra rengiamasi dar padirbti daug didelių kanuolių, kurios lygintųsi, arba dar geresnės būtų už 42 centimetrines vokiečių moryras. Šitos kanuolės bus paskirtos gynybai jurių pakrančių, reikalui prisiėjus. Jos bus padarytos ant tam tikrų šėnių, kad reikalui esant, būtų galima jas važioti iš vienos mušio vietos į kitą, o pasitraukiant, bus išardomos ir vėžimais pervežamos į atsargos vietas.

UŽĖMĖ SAVO VIETĄ. Springfield, Ill. Naujai išrinktas gubernatorium Illinois valstijos, F. O. Lowden jau užėmė savo vietą, kaip ant rašto, duoti komisio užsčiaiūsis valstijos valdininkas. Dviem dienom prieš ir dviem dienom po vietos užėmimui, iš visų valstijos kraštųėjo įvairūs pasveikinimai, linkėjimai ir gėlių buketai, nuo pramoninkų, žemesnių valdininkų ir augštesnės klesos piliečių. Naujasis valdininkas vos tik apsidirbo su tais visais pasveikinimais, tuojaus nuėjo į savo kancelariją ir užėmė vietą prie savo stalo.

APVOGĖ BAZNYČIĄ.

Sandusky, Ohio. Vagiliai įsilaužė į katalikų šv. Petro ir Pauliaus baznyčią ir iš zakristijos išnešė nedidelę apsaugos geležinę šėpukę. Kunigas Murphy sako, kad jie žuvo dėl sniego, kad vagiliai baznyčion įėjo su pagelba priunkto rakto, nes duris užraktai nepagadinti. Apsaugos šėpukė buvo vėta 35 dolerių ir šėpukėje buvo apie 10 dolerių pinigais, perėtamė nedėdile niuje surinktų smulkių aukuro. Šiaip baznyčioj niekas neliesta, net kelikas stovėjės ant altoriaus, iš vietos nejudintas. Manoma, kad vagiliai buvo vietiniai, jaunikiškai valkatos, kurie ilgas valandas nakties praleidžia ant gatvių kampu.

SUARDE JUNGTVES.

New York, N. Y. Vienoje iš vietos katalikų baznyčių, atsibuvo ceremonijos jungtvių mergaitės. Mėbulytė W. Orange, N. J. su L. E. Turneriu. Laikė jungtvių, prie altoriaus priėjo detektivas McNulter pasakė, kad jis turi varantį ir jį areštuoja už bigamiją, nes ji yra pabėgusi nuo savo vyro ir dar neturi persiskyrimo su juom. Jungtvių procesija tapo paardyta ir jaunamartė, vieton kerčios, jungtvių pokilio kambaryje, tapo pasodinta už geležinių virbalų, policijos stotyje. Tokių nuotakų, šiadien yra tukstančiai, kurių mergaičių vainiku puošiasi, nors ji seniai yra praradusios.

"SAUSAS" DISTRIKTAS.

Washington, D. C. Po didelių ginčų kongrese, Federališkas teismas, po kuriam nėra jokių apeliacijų, išdavė nuosprendį, kad Columbijos distriktas, kuriam yra Suvienujų Valstijų sostapylė, turi likti sausu. Šitą vienok teismo išdavinį turi dar patvirtinti žemesnysis butas ir ant jo pasirašyti prezidentas ir tik po to jis galėn. Kongresnas

bilij, išdžiovinantį visą distriktą, buvo padavęs senatorius Sheppard, kurio noru buvo, kad panaikinus pardavinėjimą svaiginančių gėrimų, būtų užginta į distriktą įvežti užgintus gėrimus iš kitų valstijų. Už šitą biliją kongrese buvo daug karštų ginčų ir vienok, balsuojant, 55 balsais prieš 33 nubalsuota, kad svaiginančių gėrimų galima parsigabenti iš kitų valstijų, bet tik savo reikalams.

PRIPAZINO \$400,000 KOMISO.

Mineola, N. Y. Bradley Construction Co., pasidaravus advokatui C. Fullerui iš New Yorko, gavo iš Rusijos valdžios užsakymą ant \$37,000,000. Už tai kompanija Fullerui prizadėjo ant rašto, duoti komisio \$400,000. Vienok šita kompanija, dėl savo apsilėidimo, tą didelį užsakymą palteriojo, nes ji ne išpildė krastų ejo įvairūs pasveikinimai, linkėjimai ir gėlių buketai, nuo pramoninkų, žemesnių valdininkų ir augštesnės klesos piliečių. Naujasis valdininkas vos tik apsidirbo su tais visais pasveikinimais, tuojaus nuėjo į savo kancelariją ir užėmė vietą prie savo stalo.

PERSERGSTI SUV. VAL. KARIUMENĘ.

San Diego, Cal. Meksikos parubėžyje dingo kasžinkur du Suvienujų Valstijų kariumenės orlaivininkai, Bishop ir Henry. Nuo peritos serodos jie negrįžo į stovyklą ir jokios apie juos žinios negauta. Tikimasi, kad vagiliai baznyčion įėjo su pagelba priunkto rakto, nes duris užraktai nepagadinti. Apsaugos šėpukė buvo vėta 35 dolerių ir šėpukėje buvo apie 10 dolerių pinigais, perėtamė nedėdile niuje surinktų smulkių aukuro. Šiaip baznyčioj niekas neliesta, net kelikas stovėjės ant altoriaus, iš vietos nejudintas. Manoma, kad vagiliai buvo vietiniai, jaunikiškai valkatos, kurie ilgas valandas nakties praleidžia ant gatvių kampu.

SUFRAGISTE MIESTO MAJORU.

Umatilla, Ore. Miesto majoru išrinkta sufragistė Lama J. Stracher, kuri rinkimuose laimėjo daug daugiau balsų už savo vyrą, jau užėmė majoro vietą. Prie vietos užėmimo, turėjo ilgą prakalbą, kurioje daugiau nieko nemokejo pasakyti, nė prizadėti, tik visai peikė ir išjuokė vyrus, o moterims pripažino niekad nebutus ir nebusiančius autoritetus ir garbę. Prie Stareherienės, urėduosna gavo si dar ir kelios kitos sufragistės, kurios užimdamos savo vietas, jokių prakalbų ne sakė.

IVAIRIOS ŽINIOS

Washington, D. C. Gruodžio 28 d. prezidentas Wilsonas iškilmingai apvaikščiojo sukaktuves 60 metų dienos gimimo. Į Baltus rūmus suplaukė daugybė pasveikinimų iš įvairių kraštų.

Buenos Aires, Argentina. Miestas neužilgo liksis visai be duonos, nes duonkepų straiakas didinasi. Sutartis su darbdaviais, neįvyko.

vau nuliudus ir net verkiau, budama nuo tavęs teip apleistą, užmiršta... Teip tai sužiedotinei! Aš užtai ant Jurgio labai, labai supykau, ir gana.

— Magdute, širdingai atsiprašau! Mat, čia pas mus, kaimynai surengė balių, naudai nukentėjusių nuo karės, į kurį ir mane pakvietė. Maniau sau, kad balius yra gana svarbus, kadangi jis surengtas tėvynės naudai, tad visai nemaniau, kad ant manęs supyks už tai, kad per pusantros dienos busiu nuo tavęs toli. Juk nepeiksi mane užtai, Magdute, ar teip?

— Jeigu gero lietuvių pareigas pildai, tai aš netik nepeiksiu tave, bet dar ir pagirsiu. Bet kodėl užmiršai, kad ir aš esu lietuvis, tad ir mano pareigos link tėvynės yra tos pačios, kaip ir tavo, tad man labai gaila, kad tas pareigas, sykiu su tavim, ne išpildžiau. Pasakyk man dabar, kaip tas visas atsibuvo?

— Buvo balius, buvo šokiai, buvo valgių ir gėrimų, buvo visokių žaislų... Žaidėme širdingai, šokome smagiai, nes kurs daugiau pinigų prašokome, arba praleidome, tam buvo didesnė garbė... Aš nuo kitų ne atsilikau. Šokau, net grindis po manim linko... gėriaus, kad net galva pradėjo sukstis, ir todėl šį rytą girdžiau, ilgai miegojau, net iki 12 valandų.

— Ka? Miegojai iki 12 valandų? O bėgi, ar būvai?

— Kurgi busi, juk 12 valandą baznyčioj jau visas pasibaigia, o tada aš dar tik iš lovos išlipau.

— Ak, tu netikėli, bedievai! Ar tai galima teip elgtis? Tu Dievo nebijai! Juk tai nuodėmė už tai, kad miegi laike mišni! O juk nuodėmė ir už šokus, tokiam laikui, kada mūsų tėvynė kenčia didžiausias priepauidas, o tu šoki, geri, džiaugiesi, liksimiesi, lyg išjuokdamas savo alkanus brolius! O kaip gerai, kad manęs ten nebuvo! Tik gaila, kad aš apie tai nieko nežinojau, nes bučia atvažiavus ir visai iškoliojus, tai tada butum žinojęs, kaip baliuje linksminintis tokiose dienos. Tai tėvynės sunus?! Vieton sušėpimui nuo karės nukentėjusių, duoti dolerį, tą dolerį prageria, o gal dar ir daugiau praleidžia. Gėda tau, gėda!

— Ar matai! Iš pradžių tai Jurgi, Jurguti, o toliau tai net ir begėdžiū moka pavadinti! O juk aš turiu labai ramę sąžinę! Buvau baliuje juk ne aš vienas, nes ten buvo daugybė žmonių šokau, nes šoko ir kiti, ir tai dar biskį kitoki, negu aš Gėriau irgi ne aš vienas, nes visi teip darė, ir tai gėriaus todėl, kad išleisti daugiau pinigų, nes isto yra uždarbis, pelnas ir nauda nukentėjusiems nuo karės... O kad galvoj pradėjo vėjai vaikytis ir, kad Mikas, už burnojimą ant jo, porą sykių sudavė man per snukį, tai juk ne mano kaltė, tame buvo, nes buvau biskį girtuoklianti! Čia tame turi — O, viešpatie! Tai tu ta-

me baliuje ir mušėsi?! Ar ir iš to buvo pelnas naudai nukentėjusių nuo karės? O, kokia man dabar gėda, kad tu, mano sužiedotinis, teip blogai pasielgiai!

— Tu dar nėsi mano patė, tai neturi tiesos čia mane kolyti!

— Tiesa, nėsu dar patė, bet sužiedotinė, ir turiu tiesą žinoti, kur esi ir ką veiki. Turiu žinoti viską apie savo busiantį vyrą! Pasielgink prie kaltės! Ir ant manęs (pro verkimus) neprasimanyk...

— Na, na! Neuzk! Tik išaiškink man, kam tau reikalinga, kad aš prisipažinau, kad aiškiai suprasčia. Tai kaip suprasiu, tai gal tavęs ir paklausysiu.

— Kokių tu čia persitikirinimų nori? Juk reikia suprasti, kad ten žmonės šaltį ir badą kenčia, tai jiems reikia ką nors duoti, o ne šokinėti, gerti ir muštis. Kiek pinigų praleidai tame baliuje?

— Penkis dolerius (pats sau — žiūrėk, jau ir apie kišenius su doleriais, rupinasi!).

— O kam juos atidaviai? Kiek nukentėjė nuo karės turės naudos iš to? Sakyk, greitai!

— Komitetas sakė, kad nuo kiekvieno dolerio eis nuo karės nukentėjusiems 30 centų. Mat kaštai buvo labai dideli, tai daugiau duot negalima!

— Tai reikšia, kad iš tavo praleistų penkių dolerių, nukentėjusiems nuo karės teks tik vienas doleris ir pusė. O kas atsitiko su likusiais pinigais? Ar tie irgi nuėjo sušėpimui nuo karės nukentėjusių? Sakyk, greitai!

— Apie tai aš dar nemisihiu.

— Tai dabar pamislyk! Daviai penkis dolerius, o iš tų, nukentėjusiems dėl karės liko tik vienas trečdalis, o likusioji dalis, arba trys doleriai ir pusė nuėjo išlaidoms, kurios su aukomis nieko bendro neturi. Jei tuos penkis dolerius butum atidavęs celiu tėvynės labui, į tą balių butum nėjęs, butum ten nesimušęs, tada butum buvęs pagirtina lietuviu, kokių šiadien buti priftinka, tada butum buvęs pagirtinu žmogum. O šiadien tokiu nėsi. Daviai kelis centus nukentėjusiems nuo karės, Lietuvos baduoliams, bet jais neuždengsi savo gėdos, kurią pats sau pasidariai aname baliuje ir jį nešiosiesi kiaurą savo gyvenimui.

— Mano tėvas sakydavo, kad moters turi ilgus plaukus, bet trumpus protus, ir kaip matau, tai tokios tautos Dievas tave ir yra sutvėręs! Bet matau, kad tu kalbi teisybę ir aš esu kaltas. Vienok turiu pasakyti, kad aš nebučia pats teip pasielgęs, jeigu kiti prie to būtų mane ne prikalbinę. Ir tai dar toki man tą viską įkalbėjo, kurie patrijotais save vadina. Tad keno dabar tame kaltė?

— Tai turbūt jie menki patrijotai yra, kad naudai savo badaujančių brolių, liepia jaunimui šokti ir girtuoklianti! Čia tame turi (Toliaus bus)

Iš Lietuvių Gyvenimo

RUSIJOS

Odesa. Paziūrėjus į čionykščių lietuvių gyvenimą, daug naujo tenka pamatyti. Kalbu apie vietos komitetą, kuriame darbuojasi įžymiausios Odesos lietuvių inteligentų pajėgos. Čia net kitaip elgiasi su tremtiniais negu kitur kur. Ateina sakysime, pašėlusios kokia senutė ar šiaip moteriškė arba senukas, drąsiai atsisėdęs už stalo, kur „ponas Komitetas“, paklaus patarimo, pasikalbės, nusiramins išgirdęs šiltą žodį ir t. t. Kitur (kuone visur), budavo stovės, stovės už durų be kepurės, o įėjus bijoti, kad kokio nereikalingo žodžio nepasakytum... Kitur bendrabūčio prieveizdas didelis ponas: pasakė — ir baigti, čia gi, jei tremtinis dėl ko negalės ateiti, tai prieveizdas pas jį nueis. Viena čia labai negera, dėl ko visiems tremtiniais sunku, tai stoka pinigų.

Kiek pirmiausia čionykščiai lietuviai širdimis buvo surišti su tėvyne (ką liudija draugijos, jų knygynai), teip ir dabar dar gyviau jaučia šalies nelaimę. Pernai, sakysime, organizavo Odesoje viešą rinkliavą nukentėjusiam Lietuvai, pradėjus gi tremtiniais plaukti, savo atliekamą laiką jiems skyrė — dovanai darbavosi komitete. Dabar irgi rengia šitą. Tariasi užsidėti nuolatinį mokestį, kuris nuolat augdamas kurioje vietos bankoje ilgainiui išaugtų stambesne suma, o vėliaus dideliu reikalui atėjus, jį paremtų. Kun. V. Draugelio dėka keli čia gimę ir augę moksleiviai (vaikiniai ir merginos) stengiasi išmokyti tėvų kalbos ir dalyvauti vietos jaunimo gyvenime.

Susidarė nuolatinis choras, ir Kalėdoms manoma taisyti viešas tautos muzikos vakaras. Tik gaila, kad trūksta fortepiono veikalų. Labai pageidaujami K. Čiurlionio fortepionui sukomponuoti veikalai. Jeigu kas galėtų paskolinti, vietiniai lietuviai būtų labai dėkingi; prašoma pranešti komiteto vardu (Lietenski pereul. No.). Vėliaus ketinama taisyti koncertas C. Sasnausko atminimui.

Maskva. Gyvenimas eina vis sunkyn... Tą karčią tiesą suprato ar, teisingiau pasakius, pajuto visi tremtiniai ir pabėgėliai. Pajuto ją ir Maskvos lietuvių moksleivija. Kaip žinoma, didelė jos didžiulia koncentruojasi Lietuvių augstųjų Maskvos mokyklų moksleiviams šelpti Draugijoj. Per tą Draugiją ejo ir eina moksleivių šelpimas. Draugija surasdavo lėšų (didžiausias šaltinis buvo Tatjanos Komitetas) ir dalindavo jas, kaip paskolas, savo nariams. Tą darbą ji varo ir dabar, tik dėja, visų reikalavimų negali patenkinti. Surinktomis žiniomis išsiaiškino, kad dabartiniu laiku reikalaujančių pašėlusios Draugijos narių yra 91 žmogus (daugelis paimta kariūmenėn arba baigė mokyklus, kiti pašėlusios nereikalauja). Patenkinti jų reika-

lavimus reikėtų kas mėnes mažiau kaip 3,000 r. Tuo tarpu vietoj Draugijos prašomų 5,000 rub. (apie 2,000 rub. žieminiams drabužiams nupirkti), Tatjanos Komitetas paskyrė tik 600 rub. Skirtumas didelis! Tuo tarpu reikia žinoti, kad pašėlusios reikalaujančių tarpe daug tokių, kurie negali uždarbiauti dėl silpnos sveikatos arba dėl laiko stokos (silpnos sveikatos pasirodė 11 moksleivių, mokslus baigiančiųjų 14 ir visokių mokyklų medikų 22). Visa tai suėjus, pasidaro gana liudnas vaizdas.

Be to, yra dar viena priežastis, kuri verčia moksleiviams neramiai žiūrėti į ateitį. Tatjanos Komitetas apsiėmė užmokėti už mokslą, tuo tarpu nė už vieną dar neužmokėjo, nors mokėjimo laikas kai kuriose mokyklose jau praėjo. Daugelis bijo, kad Komitetas nesuvadžiūtų ir kad netektų apiešti mokyklų.

Šį rudenį baigė augstesnius mokslus Maskvoje: Bukavietis, Liudžius, Milčinskis ir Zalkauskas (visi tiesininkai). Karės mokyklą baigė: Leonas, Liaudanskas, Landsbergis ir Steponaitis.

M. „N. L.“

AMERIKOJ.

Gardner, Mass. Gruodžio 31 d. atsiuvo surengtos Birutės pašėlusios moterių draugystės prakalbos. Kalbėtojas buvo iš So. Bostono F. J. Bagočius. Kalbėjo apie moterių judėjimą ir kokią efektą jos atneša toms šalims, kurios turi suteikti šiek tiek ar tokias lygias moterių tiesas. Labai puikiai išaiškino civilizacijos kilią tarp tų karalysčių, kur nėra moteris paniekintos. Sulyginus Vokietiją su Rusija, ir be abejonės, tas yra labai mums aišku, kad moteris smarkios, išaugina ir smarkius vyrus. Todėl, kad jos moka rašyti ir skaityti, kad jos yra supažindintos su pasauliu, su filozofija, kad joms nėra užgintas mokyklas, kas yra judėjimas sukiu su vyrais.

Tas labai mums parodo kelią prie ateinančios nepriekingos Lietuvos. Kad mes stengtumės išmokinti savo vaikučius, neišskiriant nė mergaičių, kad mes duotume joms lygias tiesas veikti su vyrais. Kaip čia Amerikoje, vyrasime nė vieno moksleivio, kad neitų mokyklon ir nerastim nė vieną amerikoną, kad nemokėtų skaityti ir rašyti.

Ant prakalbų buvo mažai žmonių susirinkę. Priežastis Naujų Metų. Kiekvienas, mat, nori linksmai praleisti senus ir laukia ateinančių Naujų Metų. Bet tie, kurie buvo atsilankę, neužmiršė Birutės draugystės prakalbų, ilgai visi insiteresavo moterių judėjimu ir buvo kiekvienas užgandint.

Aukų kaštų padengimui surinkta \$4,42, nes dar draugystė yra jauna. Teipgi penki nauji nariai prisirašė prie Birutės draugystės. Linkim gero pasisekimo Birutės draugystei.

Marytė.

Cleveland, Ohio. Baigiant senuosius metus, 31 d. Gruodžio, namuose p. K. Ramanauskio, du vyčiai, A. Lukoševičius ir S. Stankevičius, sumanė pamyliuoti savo prietelius. Sukviesta burelis jaunimo, kuriam padainavus, pasilinksminus, buvo valgyta tam tyčia prirengta vakarienė. Po vakarienių J. Šestokas pasakė prakalbėlę, kurioje svečiams dėkavojo už atsilankymą ir visiems linkėjo laimingų naujų metų. M. Šimonis irgi pratarė kelis linkėjimų žodžius ir susirinkusius svečius prašė atminti nukentėjusius nuo karės, paaukaujant jiems po kelis centus. Po paaiškinimo S. Savecko ir K. Bagdono, pasipylė aukos. Aukavė 2,25 A. Ribinskis, 2,00 A. Lukoševičius, 1,50 J. Versekas. Po 1,00: K. Bagdanas, J. Čerkesas, S. Stankevičius, E. Zitkevičiūtė, F. Čiurgelienė, R. Rakauskas, J. Čiurgelis, J. Petukauskas, K. Ramanauskas, J. Dabkunas, A. Dziendziedis, 50c.: M. Jurksaitienė, Z. Kraskauskiūtė, J. Šestokas, O. Matulaičiūtė, A. Gudauskaitė, J. Daugirda, P. Masačiūnas, M. Viktoraičiūtė ir M. Šimonis. Po 25c.: F. Jurksaitis, R. Petkevičius ir B. Guščia. Viso sudėta badaujančioms brolėms 22 doleriai. Pinigus A. Ribinskis perdavė T. F. skyriaus išdininkui kun. J. Halaburdai.

Visiems aukavusiems taurių aciu. Garbė Vyciams, kurie atjaucia likimą nelaimingų savo brolių ir seserų.

M. J. Š.

New Britain, Conn. Pas mus, New Britaine, Kalėdų šventė irgi praėjo ramiai. Be vaidų, be peštynių, tarptum tos šventės nebūti neretis, kaip kitais metais, kad budavo visokių atsitikimų. Teisybė, gėrynių ir dabar nestokavo, vienok apsieiti ramiai, nepasitatyta save ant juoko. Rodosi, kad tai pirmos tokios ramios Kalėdos buvo newbritainiečių tarpe.

Praleidus šventes, nesigirdi tarpe vietos lietuvių jokio veikimo, jokio rengimo, kaip tai prakalbos, paskaitos, teatrai, ir nežinia mūsų veikėjai teip sutingę šią žiemą ir patįs vietiniam nebūdina nė miedinį jaunimą; tik L. Vyčių 42 kp., laikas nuo laiko, parengia kokį pasilinksminimą, ir miela priminti, kad jų rengiami vakarai atsiuvo be svaiginančių gerimų.

Kalėdas praleidus, subruzdzo rengti „balius“ ir pašėlusios draugystės, ir rengia viena kita ne apsilaisdamos. Nestebėtina, kad tuos „balius“ teip be miero rengiant, mūsų jaunimas tik ir žino apie šokius, o daugiau nieko. Bile vienam iš jaunimo primink, kad lavintu-

si ką nors naudingesnį, o kad ir rašymo žinučių į laikraščius, tai numurmės, kad jam tas nereikalinga ir tam panašiai. Ne, broliukai, teip neišmintinga. Nereikia maišyti vien balius ir šokias, bet reikia pratintis prie ko nors naudingesnį. Juk šiandien mūsų jaunimas (nors nevisas), supratime apie lietuvių, apie visuomenės reikalus, stovi ant žemiausio laipsnio, nors dauguma mano, kad jie labai daug žino ir išmano. Teip, jie išmano, tik nelaimė, kad ne tą, kas yra reikalingu ir naudinga.

Čia ant vietos gyvena „Dirvos“ agentas V. G., kuris labai pasekmingai tą laiką kraštį platina tarp vietos lietuvių, kaip ir artimuose miesteliuose. Kiek patėmėjau, „Dirva“ tarp vietinių lietuvių yra labai išsiplatinusi ir ji žmonėms labai patinka; žmonės ją vieni nuo kitų graibsto, skaito ir giria.

Antano Sunus.

Nekomis, Ill. Šis miestelis yra nedidelis ir tik nuo 4 metų lietuvių apgyventas. Čia yra dvejų anglių kasyklos. Lietuviai turi pusėtinai gyvuojančią SLA. 148 kuopą, kuri daug pasidarbavo „Lietuvių Dienoje“, kurioje surinkta \$61,33. Pati kuopa aukavo 5 dolerius. Yra čia ir TMD kuopelė, bet ikišiol ji savo vardu veikti ką nors dar nemėgina. Patėmyta, kad nokomiečiai yra žmonėmis labai linksmo būdo, tad tikimasi, kad laikui bėgant ir TMD kuopelė pradės ką nors veikti. Ir kad ji pradėtų savo veikimą ilgai nelaukiant.

Dabar dar, guodojama „Dirvos“ Redakcija ir Administracija, leiskite man ištarti jums širdingiausią aciu už regulišką siuntimą man „Dirvos“. Gavau jos ir puikų kalėdinį numerį, už kurį irgi labai dėkoju. Turiu jums viešai prisipažinti, kad aš esu mylėtojas visų lietuviškų laikraščių, bet „Dirva“ man patinka už visus kitus labiausia, nes ją puošia rimti ir pamokantys straipsniai, naudingi „Ukininkų dirvos“ ir „Moterių pasiskaitymo“ skyriai, gražūs ir interesuojantys „Nedėdienio pasiskaitymo“, prie to ir domų paviekslai, žodžiu sakant, aš esu pilnai „Dirva“ užgandintas, todėl siunčiu „Dirvai“ linkėjimus kuogeriausio pasisekimo ir ilgiausio gyvavimo. Tikimasi, kad pas mus „Dirva“ netrukus labai prasiplatins. Dar pageidaučiau, kad „Dirvos“ Dėdulė kuomet parašytų apie švedų valgius, kas tie per valgiai yra, nes „Drauge“ mačiau dr. Rutkausko patarimą, kad tinka valgyti švedų valgius (Dėdulė apie tai parašys pasitaikius proga — Red.).

Mažamokslis.

Chicago, Ill. Sausio 1 d. atsiuvo dr-stės Daktaro Vinco Kudirkos metinis vakaras. Vakaras atsidarė žaidimo himno Kudirkos kompozicija, „Lietuva Tėvyne mūsų“, kurį išpildė brolių Sarpalių orkestra. Po tam kalbėjo K. Gugis. Nors trumpoje kalboje, bet aiškiai ir suprantamai kiekvienam, privėdė, kad reikia organi-

smo ir nuliudimo, buvo arti proto sumišimo, nes tikrameile mylėjo savo vyrą. Jausmingai nudavė ir atkeršijime už nuskriaudimą savo draugės. Mergaitė jau ne ir gabi, scenoje gali būti gerą aktorę su laiku. H. Miliuskiūtė Mildos rolėje išsyk lošė labai prastai, be jausmo ir pertankiai kalbėjo. Atėjus Marmai į svečius, labai nemandagiai jį priėmė ir per greit išbėgo, palikdama jį vieną, kas blogą išpuodį darė į publiką. Trukio tragiško jausmo, ant ko visas veiklas remiasi, ir antru kartu ne parodė noro nusišauti. Bet jausmingai nudavė meilėje link savo vyro ir nuliudimas buvo natūrališkas. Kada gauna gėlių bukietę ant varduvų ir žinių nuo savo vyro, jog tas žada sugrįžti pas ją atgal, galop permaino būdą, užmiršta visus liudėjus ir glamonėdama gėles, parodo kaip karštai myli savo sužadėtinį. Pirmo to atsišėmusi ir savo draugę Onytę, liudina melodiją dainuoja: „Niekas manęs nemylė, visų apsidainavo kelias daineles, leista“. Tie žodžiai ir liudinas balsas veržiasi iš suvaldžiusios, apvilto meilėje kruštinės, o tą sykį dainos melodija apšviestas moteriškes, nevieną iš publikos sujudo, no iki ašarų. J. Kazlauskas Marmos rolėje lošė pusėtinai. V. Kiveris, Ozgio rolė seniai atvykęs į Chicago, no je lošė gerai su mažomis ir pasirodė publikai, ką jis gali. Ir teisybė; kad užtraukė ant savo muzikos, tai rodosi, kad ir klausytum. Visi jo ir labai blogą išpuodį darė daugiau negalima buvo nokomiečių ir tikėtis. Paskui tęsėsi šokiai.

Publikos buvo nemažai, tikimasi, kad ir pelno bus. Galima ištarti visiems to vakaro rengėjams širdingą aciu, nes tokių programų retai kas surengia. Tikimasi, kad tas priuods daugiau energijos rengėjams ir nariams, darbuotis tolimesniai atečiai.

A. Rušinskis.

Cleveland, Ohio. Paskutinį vakarą senųjų metų, bu-tent 31 d. Gruodžio 1916, C. L. T. C. Dr-stė, Acme salėje surengė vakarą su platiu ir įvairiu programu. Vakaro tikslas buvo duoti publikai, o ypač jaunimui pro-mai, kad tas priuods daugiau energijos rengėjams ir nariams, darbuotis tolimesniai atečiai.

Iš šalies žiūrint į vakaro programą išpuodius, gali drąsiai sakyti, kad Clevelando lietuviška jaunomėnė užsitarnavo tinkamas gar-bes, veikdama savo vietoje, t. y. scenos dailos srityje. Todėl Teatralsio Choro nari-ri ir nariai, neliaukite veik-ke scenos dailoje, daugiau pasišventimo ir energijos, o jusų truso vaisiai tobulinsis ir žydės.

Pažvelgus į programą išpu-džius: Uzdanga pakilo 4:30 val po pietų. Pirmiausia buvo vaidinta veikalas „Kerštinga Meilė“, tragedi-ja 3se veiksmė. Lošime geriausia atsizymėjo p-lė J. Baltrukoniūtė Onytės rolėje, kuri labai vaizdžiai ir artistiška nudavė surami-nime savo draugės Mildos, suvilto meilėje ir apleistos per savo vyrą. Ji du sykų išgelbėjo nuo sauzūdys-tės ir savo meile ir draugiš-ka kalba suramindavo savo drauge, net tokiam momen-tu, kada ta iš širdies skau-

smo ir nuliudimo, buvo arti proto sumišimo, nes tikrameile mylėjo savo vyrą. Jausmingai nudavė ir atkeršijime už nuskriaudimą savo draugės. Mergaitė jau ne ir gabi, scenoje gali būti gerą aktorę su laiku. H. Miliuskiūtė Mildos rolėje išsyk lošė labai prastai, be jausmo ir pertankiai kalbėjo. Atėjus Marmai į svečius, labai nemandagiai jį priėmė ir per greit išbėgo, palikdama jį vieną, kas blogą išpuodį darė į publiką. Trukio tragiško jausmo, ant ko visas veiklas remiasi, ir antru kartu ne parodė noro nusišauti. Bet jausmingai nudavė meilėje link savo vyro ir nuliudimas buvo natūrališkas. Kada gauna gėlių bukietę ant varduvų ir žinių nuo savo vyro, jog tas žada sugrįžti pas ją atgal, galop permaino būdą, užmiršta visus liudėjus ir glamonėdama gėles, parodo kaip karštai myli savo sužadėtinį. Pirmo to atsišėmusi ir savo draugę Onytę, liudina melodiją dainuoja: „Niekas manęs nemylė, visų apsidainavo kelias daineles, leista“. Tie žodžiai ir liudinas balsas veržiasi iš suvaldžiusios, apvilto meilėje kruštinės, o tą sykį dainos melodija apšviestas moteriškes, nevieną iš publikos sujudo, no iki ašarų. J. Kazlauskas Marmos rolėje lošė pusėtinai. V. Kiveris, Ozgio rolė seniai atvykęs į Chicago, no je lošė gerai su mažomis ir pasirodė publikai, ką jis gali. Ir teisybė; kad užtraukė ant savo muzikos, tai rodosi, kad ir klausytum. Visi jo ir labai blogą išpuodį darė daugiau negalima buvo nokomiečių ir tikėtis. Paskui tęsėsi šokiai.

Tarpuose aktų 3 mažos mergaitės padeklamavo po sykį; nepavyko mimikos ir gestikuliacijos, menkai išvokintos, kas reikalga pažinti prie gero deklamavimo. Ant galo choras sudainavo kelią dainų, pritariant orkestrai; dainavimas tiesiog puikus. Solo sudainavo dvi choristės p-lės Daudžiūtė ir Marozitė. Sudainavo gražiai, jaunūčiai skambanti balseliai, pui kiai išlavinti.

Publikos prisirinko neper daugiausia; ramiai užsilai-kė ir atydziai tėjimo į pro-gramą. Peiktina sodintojai publikos, kurie susodino pirmose sėdynėse ir paskutinėse, o pats viduris buvo tuščias; prastai atrodė tas. Papeikimo žodis Liet. Orchestrai, kuri tarpais aktų griežė kokius čiuiguminius šokius, kas gadino publikos skonį. Vertėtų išmokyti lietuviškas, gražias melodijas; juk yra jų.

Svečias.

Nedėlio, 31 d. Gruodžio, pabaigoj senų metų, atsi-vo C. L. T. Choro vakarėlis, Acme salėje, kur buvo ant scenos pastatyta 3 aktų tragedija „Kerštinga Mei-lė“. Vakarelis buvo gana įdomus dėlto, kad veikalą artistai atliko neblogai. Kas buvo puikiausia, tai dainos, kurios pirmu kartu buvo dainuojamos. Sudai-navo šias daineles prita-riant orkestrai: „Suzadink jausmus“, „Pavasario sau-lutė šviečia“, „Senovės atsi-minimai“ ir „Lietuva Tėvy-ne mūsų“. Solo dainavo „Pa vakarėlį“, „The Rose and Violet“ (angliškai) J. Dau-džiūtė. Chorą derigavo p. Kramp. Sudeklamavo: Svy-

runėlio eiles „Gimtinė ša-lis“ — Al Grigaičiūtė. „Is-siilgimas matušės“ — Balt-rukoniūtė ir „Vejalis“ — O. Gruodžiūtė. Neblogai grie-žė J. Mušinskio vedama Lie-tuvių Orkestra.

Nors buvo girdėti, kad vakarelis duos nemažai pel-no, bet žmonių, kaip buvo ti-kėtasi, buvo neperdaug. Gai-la, kad mūsų žmonės mažai lanko tokius vakarelius; juk su tuom tik remiama tokias dailos draugijas, kurioms reikalingos lėšos ir spēkos.

K. Ak-tis.

Rockford, Ill. Šiuomi tu-nu paskelbti liudnaujie-ro ir nuliudimas buvo natu-rališkas. Kada gauna gėlių bukietę ant varduvų ir ži-nių nuo savo vyro, jog tas žada sugrįžti pas ją atgal, galop permaino būdą, už-miršta visus liudėjus ir gla-monėdama gėles, parodo kaip karštai myli savo su-zadėtinį. Pirmo to atsišėmu-si ir savo draugę Onytę, liud-na melodiją dainuoja: „Nie-kas manęs nemylė, visų ap-sidainavo kelias daineles, leista“. Tie žodžiai ir liud-nas balsas veržiasi iš suval-džiusios, apvilto meilėje kruš-tinės, o tą sykį dainos melo-dija apšviestas moteriškes, nevieną iš publikos sujudo, no iki ašarų. J. Kazlauskas Marmos rolėje lošė pusė-tinai. V. Kiveris, Ozgio rolė seniai atvykęs į Chicago, no je lošė gerai su mažomis ir pasirodė publikai, ką jis gali. Ir teisybė; kad užtraukė ant savo muzikos, tai ro-dosi, kad ir klausytum. Visi jo ir labai blogą išpuodį darė daugiau negalima buvo nokomiečių ir tikėtis. Paskui tęsėsi šokiai.

Publikos buvo nemažai, tikimasi, kad ir pelno bus. Galima ištarti visiems to vakaro rengėjams širdingą aciu, nes tokių programų retai kas surengia. Tikimasi, kad tas priuods daugiau energijos rengėjams ir nariams, darbuotis tolimesniai atečiai.

Iš šalies žiūrint į vakaro programą išpuodius, gali drąsiai sakyti, kad Clevelando lietuviška jaunomėnė užsitarnavo tinkamas gar-bes, veikdama savo vietoje, t. y. scenos dailos srityje. Todėl Teatralsio Choro nari-ri ir nariai, neliaukite veik-ke scenos dailoje, daugiau pasišventimo ir energijos, o jusų truso vaisiai tobulinsis ir žydės.

Pažvelgus į programą išpu-džius: Uzdanga pakilo 4:30 val po pietų. Pirmiausia buvo vaidinta veikalas „Kerštinga Meilė“, tragedi-ja 3se veiksmė. Lošime geriausia atsizymėjo p-lė J. Baltrukoniūtė Onytės rolėje, kuri labai vaizdžiai ir artistiška nudavė surami-nime savo draugės Mildos, suvilto meilėje ir apleistos per savo vyrą. Ji du sykų išgelbėjo nuo sauzūdys-tės ir savo meile ir draugiš-ka kalba suramindavo savo drauge, net tokiam momen-tu, kada ta iš širdies skau-

Išsėkis ramiai, Juozai!

Ten buvęs.

Binghamton, N. Y. TMD. 15 kp. veikimas. Šita ku-pa pirmutinė pradėjo orga-nizuoti „Lietuvių Dieną“ tarpe vietinių lietuvių. Ir tuomi darbu apsidirbus, ne-nustoja veikus ir toliau. Ji kas antra savaitė rengia tai paskaitas, tai koncertus. Pastaruoju laiku surengė ir balių su šokiais, kurs atsi-buvo 27 d. Gruodžio. Buvo skiriama trys dovanos, vi-sos mergaitėms; mat čia mergaičių trumpa, tai visas dovanas jos ir laimėjo. Pir-ma dovana buvo, saldinių dėžutė, kurią laimėjo P. Sta-nislavičiūtė. N. Jareckaitė laimėjo dvi knygas, „Tech-nikos stebuklai“ ir „Mer-gaitės patarimai“, o J. Di-ziuskaite „Visuotinę isto-riją“. Dovanos gal teko ir neteisingai, nes mūsų mergai-tės nemoka net numerį pa-rašyti kitiems, o joms tai pri-rašė net daugybės, ne-kurios gavo po 20—30 lai-skelių.

Publikos buvo prisirinkę nemažai. Galbut kuopa tu-rės gerą pelną.

Vaikinas.

SKAITYKITE IR.
PLATINKITE
„DIRVĄ“.

PERŽVALGA

Lietuviai ir rusų ambasadorius. Jau pereitame numeryje minėjome, kad J. Bielskis, atsilankęs Washingtone, prezidentui Wilsonui teikė rezoliuciją, reikalaujantią Lietuvai neprigulmės, ir tos rezoliucijos kopijos tapo įduotos Europos viešpatysčių ambasadoriams. Dabar prie to paaiškėjo, kad su Bielskiu buvo dar ir kun. J. Žilinskis, kai po Tautos Tarybos įgaliotiniai. Įdavus rezoliucijos kopijas kitų viešpatysčių ambasadoriams, atstovai, su tuom patim tikslu atsilankę ir pas Rusijos ambasadorių Bakmatievą. Šis peržiūrėjęs rezoliuciją, pamėlynavo ir kumščias sugniaužęs, pasakė, kad jis jokios Lietuvos, nė lietuvių nepažįsta ir reikalaujama Lietuvos neprigulmės, jis matas Rusijos imperijos griovimu. Atsilankiusius pas jį Tautos Tarybos atstovus jis pavadino rusais maištininkais ir rezoliucijos nepriėmė. Ambasadoriai gi: Japonijos, Francijos, Ispanijos, Italijos, Austrijos, Šveicarijos, Norvegijos, Švedijos, Danijos, Holandijos, Bulgarijos, Vokietijos ir kiti, deklaraciją priėmė noriai ir prizadėjo pasiųsti savo atstovaujamos valdžios. Anglijos ambasadoriaus padėjėjas rezoliuciją priėmė šaltai ir apie ją prizadėjo pasitarti su patim ambasadorium, kurio atstovai nerado namie.

Jeigu jau Rusijos ambasadorius nepažįsta Lietuvos ir lietuviuose mato tik rusus — maištininkus, tai ką jau kalbėti apie žemesnius rusus, valdininkus?

Ir lietuviai lietuviams neįlygūs. Vienam iš Trentono (N. J.) dienraščių tilpo straipsnis tulos S. Kłosowskos, mokytojos iš vienos vietinių publiškųjų mokyklų. Kłosowska savo straipsnyje, pasivadinus save lietuve, prirašo visą eilę nesąmonių antfonų, kuriuose teip įsaina, kad lietuviai tai yra lenkai, nes Lenkija su Lietuva surista su Lenkija ne atnarpulijamu Liubliuno unijos mazgu. Lietuvos istorija yra lygi Lenkijos istorijai, lietuviai varginami svetimų gaivalų lygiai su lenkais, Amerikoje lietuviai su lenkais gyvena dideliame sutikime ir išvien darbuojasi politikoje, ir teip visas, paeiliu, įsaina aikštėn, kad ta Kłosowska, nors save vadiną lietuve, bet apie Lietuvą ir lietuvius neturi mažiausio supratimo ir jei ką žino, tai tik pasiklausius kokių trumpamacių lenkelio, kurs meldžiasi į Jadvygą. O vienok tą straipsnį užtemė aname dienraštyje "Dziennik Związkowy", tas visas Kłosowskos nesąmonės talpina savyje po antgalviu: "Litwini a Litwini — to różnica" (Lietuviai ir lietuviai — tai yra skirtumas) ir galiausiai nurodo prieidą: Teip tai rašo ir kalba, tikra patriotė lietuvė, kuri širdingai myli savo tautą, savo šalį ir guodoja jos tradicijas, budą ir papročius... O kaip poniai Kłosowskai gali persitatyti seperatiski skurdžiai (mernoty separa-

tystezne), kokiais buvo kun. A. Burba (jau negyvas), visoki Hertmonowicz'ai, Geneičiai, Sliupai ir šiems panašūs anansai, kurie ne prie sutikimo, bet prie kovos su lenkais savo tautiečius kviečia....

Jau kad Kłosowska niekus žaunija, neturėdama jokio supratimo apie lietuvių, tai dar gali būti atleistu (nes reikia atleisti tiems, kurie nežino ką veikia), bet "Dziennikui Związkowui", kurs sau už modelį pasistatęs, piešia mulkinimo paveikslą, atleisti negalima, nes jis dalykus turi žinoti, ir, be abejonės, žino, ką veikia, geriau už savo modelį Kłosowskos figūrą. Jis žino, kad Kłosowska nežino ką kalba, lygiai žino ir tai, kad lietuviai, kurių Kłosowska priskaito iki 5 milijonų (o "Dziennik Narodowy" desperatiškai tikrina, kad lietuvių yra vos 2 milijonai) čia Amerikoje nekur kitur, politikoje nieko bendro neturi ir turėti negali.

Neriasi iš kailio. Vokietijai paskelbus Varšavos kunigaikštystei popierinę neprigulmę, lenkų dienraštis "Dziennik Narodowy" pasiūto esant tikru Marso aukletiniu prieš lietuvių ir Lietuvą (o jis lietuvių pirmiausia gana tankiai užtardavo) ir pasiūto sau skardą "Divide et impera" mousuodamas savo šovinizmo kalaviju, nesigaili savo tulžies kartumo lietuviams, nesidriovėdamas net pasauliui pasirodyti siaurą regiu fanatikui ir melagiui. Anais sykliais jis prisikrovė lamentacijų ant p. Geneičio, atsisveikino mus, ir "sudiev" pasakęs nuėjo savais keliais. Dabar gi ir vėl jis vaidinasi mūsų politikos reikaluose. Šiuom kartu jis kabinasi prie p. Yčo, kurio straipsnį patalpino Londono laikraščiai, kuriame kalbama apie Lietuvos republikos pageidavimą. "D. N." norėtų sutikti noriai, bet ne Yčui kalbant, nes apie tai kalbėti galys šiaip sau lietuvis, bet ne Dumos atstovas, kuriuom yra Yčas. "D. N." Yčui neleidžia net kalbėti apie lietuvių skaitlių iš 8 milijonų, nes jis geriau žinąs statistikas ir tos jam parodo, kad lietuvių yra tik 2 milijonai. Bet tas dar nebutų teip baisu, jeigu Yčas prie Lietuvos nepriskaitytų ir Suvalkų guberniją, o jei-gu jau tą priskaityti prie Lietuvos, tai "D. N." gatavas atiduoti (jis viską atiduotų, kas tik yra ne jo) Podlesiją, Polesiją, Mažruksiją (jis ją vadina "Juodruksija"), Baltrusiją ir net Ukrajiną (perdaug, perdaug!). Tik bėda tokiam savivaldžiu (koku norėtų būti "D. N."), kurs nežino kaip bus su 6 milijonais ne lietuvių, kurie Yčo priskaitoma prie 2 milijonų lietuvių, bet čia šilksminimus, ypač žiam ateina mintis, kad Amerikos lietuviai jau balsuoja, kad visus ne lietuviškus galvąs, gyvenančius Lietuvoje, reikia sulietuvinti. Ir čia jį šaltis papurto, nusiminus, kad suvirš du milijonai lenkų, gyvenančių senovės Lie-

tuvo, turės gauti galą, nes bus sulietuvinti. Bet čia vėl greitai atsigrėbiama, nes jeigu bus galas lenkams, tai tas pats galas laukia ir baltų su chiniais, kokie tai (chinai) yra tikrais "baltalenkiais", nes vartoja beveik lenkišką kalbą. (ar girdėjot kas tokia baika? Kad kokios tai dar ir chinus parvers "D. N.", o jei to nepadarys, tai bent jų skaitlių sumažins iki 2 milijonų). Ir radus vienai vilčiai, tuojais atsiranda ir kita, nes pasitikiama, kad lietuviams įėjus tiesas, kad ir istoriškai Lietuvoje, prie Lietuvos turės ir "baltalenkiai" lygiai su lietuviams tiesas, o prie "baltalenkų" galės ir 4 milijonai lenkų prisidėti, o gal ir didesnės tiesos jiems priklausys, nes už lietuvių jie yra skaitlingesni. Ir galiausiai išpustas patriotiškai atsigrėbia ir pasišalina, kad nepavydų lietuviams apetitų, tik tiems lietuvių apetitams neprizadą kaštų (matyt neturi iš ko) ir Yčui leidžia informuoti savo Lietuvą kaip jam patinka, tik lietuviams pataria gerai apsirokuoti, nes lenkai nesidavę save suest Vokietijai ir Rusijai, nesiduos suest ir mažai lietuvių tautėlei. Ir galiausiai pasišalina, kad lenkai apie lietuvių sulenkiniamą nemano, bet jei lietuviai pasikėsintų lenkus sulietuvinti, tai "D. N." gali lenkams suteikt apetitą (turbut, kad lietuviams suėsti) ir tada lietuviams galėtų būti labai, labai riestai.

Nestebėtina, kad toks šovinizmas "Dziennik Narodowy", turėdamas tokius silpnus apetitus, teip galingu jaučiasi popierinėje Lenkijos neprigulmėje. Bet koks jis veidmainys! Anais sykliais jis sakė, kad nieko nepavydų lietuviams ir Lietuvai, dabar sako, kad net neprigulmės linki, o ant rame savo numeryje kviečia lenkus lenkus protestuoti prieš Vokietiją, kam ta geidžia įsteigti Liet. karaliją.

Žiemos liuoslaikio sunaudojimas. Amerikos lietuvių spaudoje vėl pasirodė raginimų, kad karės metu, daugybei lietuvių žustant Europoje, pasilinksminimai kaip kad šokiai, baliai ir tt., būtų su-lytosios laikas sunaudotas rimtesnėms pramogoms, ku-riuos nėra teip priešingos dabartiniam geduliui, kuria me didelis skaitlius Amerikos lietuvių yra. Mintis sulaukyti šokių ir balius čia laikui, kuomet už-juryje mūsų giminės ir dra-ugai miršta, buvo pakelta už metai atgal, bet tuomet ji nėrėd atgarsio mūsų lai-krastijoje, nė visuomenėje. Norisi tikėti, kad mūsų lai-krastijoje, ir žmonės dabar iš-girs šį raginimą ir jis taps įkūnytas. Dvieji metų su-žiui (koku norėtų būti "D. N."), kurs nežino kaip bus minčiai pridyti.

Sulaikys balius ir šiaip neprideramus dabarčiai pa-2 milijonų lietuvių, ypač žiam ateina mintis, kad Ame-ricos lietuviai jau balsuoja, kad visus ne lietuviškus gai-vakary rengimu to liuos-ir išnaudotino laiko yra daug.

Geriausias jo sunaudoji-mas būtų rimty paskaitų rengime. Tuščios ir dažnai

vien tiktai erzinančios pra-kalbos, galėjo daugumai ig-rįsti iki gyvam kaului. Pra-kalbos turėtų būti bent iš-dalies pakeistos geromis, rimtomis ir atydziai paren-gtomis paskaitomis, iš kurių klausytojas galėtų pasimo-kinti naudingų dalykų.

Gana prakalbi, kuriose dažnai nepriaukliai stengia-si mulkinti ir erzinti žmo-nes. Nesmagu darosi, ma-tant "kalbėtojų", kuriems dar reikėtų eiti mokyklon ir drauge su mažais vai-kais beveik nuo abėcėlės pradėti. Stebėtis reikiamus žmonių kantrybei ir manda-gumui, kad tokių "kalbėto-jų" nevaro tiesiog nuo est-rados, malkų kirsti.

Rimty ir pamokinančių paskaitų Amerikos lietu-viams apvertkintai stokuoja. Lietuviai ateivis Amerikoje išmokinamas "lietuviškos po-litikos", pešynių, svajonių, bet gyventi tikroje to žod-žio prasmėje, jis neišmokė-ta, nes pats nepajiegia per-siekti tinkamus tam šalti-nius, o tie, kurie galėtų jam kelią nurodyti, nemano tai esant nė svarbiu, nė reika-lingu.

Zmonėms patiems dau-giaus reikėtų reikalauoti pa-skaitų. Ir reikalaujant, rei-ktų priimti omenin, kad labdarybė yra geru dalyku, bet nereikia jos visur kišti. Geros paskaitos, parengi-mas reikalauja darbo ir lai-ko. Ir todėl nereikėtų ma-nyti, kad kiekvienas gali ar-turi savo darbą aukauti. Nė vienas dirbtuvėje neaukau-ja savo darbo. Negalima reikalauti, kad lietuviai in-teligentai savo darbą turė-tų aukauti.

Paėmus dalyką tokiu bu-du, užmokant prelegentui prideramai už jo darbą, ga-lima būtų reikalauoti, kad jis tikrai gerą paskaitą, rimtai ir nuodugniai apdirbtą klau-sytojams suteiktų. Apmo-kant už darbą, atsirastų ir gerų prelegentų, kurie da-bar kratosi nuo neapmoka-mo darbo. Tinkamai ren-giant paskaitas ir imant mažą įžangos mokestį, gali-ma būtų išvengti nuostolių ir net truputį pelnyti.

Ir paskaitos būtų naudin-gu darbu ir smagia pramo-ga, sujungta su liaudies la-vinimu. Kai kurie lietuvių veikėjai jau pradeda per-matyti paskaitų svarbą. Lai-krastuose vis dažniau ap-šie tai rašoma. Organizaci-jos skiria tam tikras sumas šiam tikslui. Žmonėse pra-deda atsirasti paskaitų rei-kalavimas.

Vis tai geri ženklai. Sis mažai keno pažįstamas ju-dėjimas yra gal vienu svar-biausių ir sveikiausių ju-dėjimų Amerikos lietuvių to-rijoje. Jame didelė ateitis. Tikrai reikia, kad supran-tantieji pridėtų savo petį prie rato.

J. A. Chmieliaskas.

ALTS. metams praėjus.

Pernai šiuo laiku, kuo-met Philadelphiaj buvo įs-teigta ALT. Sandara, vido-rinių sriovė buvo nepapras-tas judėjimas ALT Sanda-ros seime, kurs tęsėsi dvi dienas, buvo suvaziavę apie 100 vidurinės sriovės veikė-jų ir inteligentijos. Suvažia-vimas rado reikalingu tver-ti organizaciją, kuri rūpin-tųsi kultūros ir politikos rei-

kalais. Amerikoje ir Lietu-voje, pirmoje vietoje pas-tatydama lietuvių palaik-yką ir demokratybės prin-cipus. Tame pačiame seime buvo daug kalbėta apie šel-pimą nuo karės nukentėju-sių lietuvių ir nutarta tar-tis su kitomis sriovėmis Lie-tuvos šelpimo ir jos laisvės reikalais. Seimo išrinktoji komisija tuojau ėmėsi dar-bo ir visokiais budais ban-dė susitarti su kitomis srio-vėms rūpėjo ne tiek šelpi-mo ir Lietuvos laisvės rei-kalai, kiek savoji politika, tai iš tų tarybų nieko neiš-gijo ir vienybė neįvyko.

Vėliau, Birželio mėnesyje, sandariečiai turėjo savo ko-nferenciją Pittsburghe. Ko-nferencija patiekė progra-mo projektą. Spalio gi 19 ir 20 d. Brooklyn seimas ga-niūnų priėmė ir patvirtino ALT. Sandaros programą, o Lapkričio 9 d. 1916 m. Il-linois valstijoje tapo išimtas čarteris.

Naudingas darbas buvo sumanyta A. Rimkos — tai tautiškoji savaitė, kuri pri-tarus mūsų broliams sanda-riečiams, buvo 9-17 Gruod-žio 1916 m. Per tą savaitę kuopos surengė apšvietos vakarų, platino gerų kny-gų ir laikraščių, prirašinė-jų naujus narius ir tt. Vai-diai tos tautiškos savaitės gana žymūs: prisirašė ke-liasdešimt naujų narių, su-sitvėrė kuopų, parduota ir išplatinta daug literatūros.

ALT. Sandara auga gana sparčiai. Per vienus metus susitvėrė 31 k-pa ir daugiau 1000 narių šiandien dirba gre-ta senesniųjų vidurinės srio-vės veikėjų. ALT. Sanda-ros programas nušviečia mums kelią ir aiškiai paro-do, kur link mes turime eiti ir ko jieskoti. Laisvė Lie-tuvai ir kitoms tautoms, ge-rovė visiems žmonėms ir de-mokratybė. Stai ko nori ir prie ko eina tautiečiai, san-dariečiai.

Pradėdami 1917 metus, broliai sandariečiai, sustip-rinkime savo eiles ir pakel-ta dvasia bei su didesniu pa-sišventimu ir energija sto-kime į jau pradėtą darbą. Dirva yra plati, reikia tik ji išdirbti. Aiškinkime visus ALT. Sandaros idealus, o kaip žmonės juos supras, tai nereiks jų kviesti, bet patįs ateis mums į pagalbą mūsų žmonių apšvietimą, kultūrą ir gerovę kelti.

Stasys Mockus.

ALT. Sandaros Centro sekretorius.

SPAUDA.

Didžiausiu ir galingiau-siu žmonių auklėjimo ir tobulinimo budu yra spa-uda, prie kurios mes priskai-tome knygas ir laikraščius. Knygos yra lygios kasdie-niniam žmogaus maistui, o laikraščiai yra žmonių, liaudies mokykla, vadai, ži-burys į tolimą, nežinomą sėmusiame daugybę knygų, vi-ateitį, kurion jie praskina takelį, kuriuomi žmonija ei-dama, atsiekia savo tikslą. Knygos yra žmonių kas-dieniniu maistu vadinamos todėl, kad žmonės prie jų praleisdami visas liuosas va-žiu po visą pasaulį besibas-tančias be savo teritorijos hebrų, izraelitų ir haraimų tautas, kurias mes pažįsta-me tik iš jų religijos kaipo judaus arba žydus, tai turė-sime pripažinti, kad iš tų knygų maisto naudingumą, tautų atrasime kuomažiau-jeigu priminsime, kad žmo-nės, kurie neskaity knygų, Jeigu priminsime sau tam

jie nuobodauja, nerimsta na sunų tautas, kurios mažiau-sia yra prisirišusios prie knygų skaitymo ir prie jų priskaitysime dalį italų, tar-pe jų rasime daugiausia kri-minalistų ir pirmiausias ru-šies niekšų.

Augščiau mes pasakėme, kad knygos tai yra kasdie-ninis žmogijos penas arba maistas, ir kaip žmogui rei-kalingu yra valgiai ir gėri-mai, kad palaikius kuno gy-vybę, teip lygiai yra reika-lingu skaitymas knygų, kad palaikius gyvybę dvasios. Bet čia turime priminti, kad kaip tarp sveikų valgio pro-duktų randasi sugėdė ir nuo-dingi produktai, žemės ar medžio vaisiai, teip lygiai ir dvasios pene, knygų skaity-mas, randasi nuodingo ir su-gedusio peno. Kaip žmonės valgydami produktus, dėlei ne atsargumo ar dėlei nepri-tyrimo, nemokėjimo atskir-ti sveiką nuo sugedusio val-gio, suserga ir užkenkia savo sveikatai, teip lygiai ir skaitydami knygas, dėlei ne atsargumo, nemokėdami at-skirti knygos sveiko turinio nuo knygos su fanatišku turiniu, suserga ant dvasios ir jis liekasi dvasišku ligo-niu; jei toks žmogus, dvasi-škas ligonis, užsikrėtęs fa-natizmo bakcelėmis, nepa-jiegs suprasti priežastis sa-vo dvasios ligos ir supratęs nesistengs nusikratyti tą pe-ną, kurį jis naudojo ir pri-prasti prie kito, sveiko, jis liksis amžinai ligoniui ir liau-džiai bus netik nenaudingų, bet pavojingų.

Jeigu žmogus ir bus nu-mylėjęs knygų skaitymą, bet jei jis skaitys knygas ar knygeles tik apie smakus su devyniomis galvomis, apie velnius malunuose, apie geležinius vilkus, apie galin-gus čerauninkus, raganas ir kitus nebutniekius, jis žmo-nijai nė sau nebus naudin-gas, nes mylėdamas tokius skaitymus, j juos tvirtai įsi-tikins, tikės, jog tai teisy-bė ir kitiems tokius nebu-tus daiktus stengsis įkal-bėti.

Jeigu žmogus bus prisiri-šęs prie skaitymo knygų fa-natiško turinio, kurioje bus aiškinama, kad tik šita reli-gija yra gera, o kitos visos niekai ir jų reikia neapkęs-ti; kad šita partija tik yra gera, o kitos visos yra bjau-rybėmis ir todėl anų parti-kulų, užsiima skaitymu knygų. Jiems namie ramu. Juos niekas nevilioja iš na-mų, kad kur išėjus ir laiką praleidus prie girtavimo, šos kitos yra pavojingos to-nenaudingo darbo. Pas žmo-nės, mylinčius knygų skai-tymą, visuomet atrasime kalboj saiką ir taktą, kurio nerasime pas tuos žmones, kurie neužiima knygų skai-tymu. Priėmus šią viską už-faktą, apie ką čia kalbėjo-niam žmogaus maistui, o laikraščiai yra žmonių, liaudies mokykla, vadai, ži-burys į tolimą, nežinomą sėmusiame daugybę knygų, vi-ateitį, kurion jie praskina takelį, kuriuomi žmonija ei-dama, atsiekia savo tikslą. Knygos yra žmonių kas-dieniniu maistu vadinamos todėl, kad žmonės prie jų praleisdami visas liuosas va-žiu po visą pasaulį besibas-tančias be savo teritorijos hebrų, izraelitų ir haraimų tautas, kurias mes pažįsta-me tik iš jų religijos kaipo judaus arba žydus, tai turė-sime pripažinti, kad iš tų knygų maisto naudingumą, tautų atrasime kuomažiau-jeigu priminsime, kad žmo-nės, kurie neskaity knygų, Jeigu priminsime sau tam

sunų tautas, kurios mažiau-sia yra prisirišusios prie knygų skaitymo ir prie jų priskaitysime dalį italų, tar-pe jų rasime daugiausia kri-minalistų ir pirmiausias ru-šies niekšų.

Augščiau mes pasakėme, kad knygos tai yra kasdie-ninis žmogijos penas arba maistas, ir kaip žmogui rei-kalingu yra valgiai ir gėri-mai, kad palaikius kuno gy-vybę, teip lygiai yra reika-lingu skaitymas knygų, kad palaikius gyvybę dvasios. Bet čia turime priminti, kad kaip tarp sveikų valgio pro-duktų randasi sugėdė ir nuo-dingi produktai, žemės ar medžio vaisiai, teip lygiai ir dvasios pene, knygų skaity-mas, randasi nuodingo ir su-gedusio peno. Kaip žmonės valgydami produktus, dėlei ne atsargumo ar dėlei nepri-tyrimo, nemokėjimo atskir-ti sveiką nuo sugedusio val-gio, suserga ir užkenkia savo sveikatai, teip lygiai ir skaitydami knygas, dėlei ne atsargumo, nemokėdami at-skirti knygos sveiko turinio nuo knygos su fanatišku turiniu, suserga ant dvasios ir jis liekasi dvasišku ligo-niu; jei toks žmogus, dvasi-škas ligonis, užsikrėtęs fa-natizmo bakcelėmis, nepa-jiegs suprasti priežastis sa-vo dvasios ligos ir supratęs nesistengs nusikratyti tą pe-ną, kurį jis naudojo ir pri-prasti prie kito, sveiko, jis liksis amžinai ligoniui ir liau-džiai bus netik nenaudingų, bet pavojingų.

Jeigu žmogus ir bus nu-mylėjęs knygų skaitymą, bet jei jis skaitys knygas ar knygeles tik apie smakus su devyniomis galvomis, apie velnius malunuose, apie geležinius vilkus, apie galin-gus čerauninkus, raganas ir kitus nebutniekius, jis žmo-nijai nė sau nebus naudin-gas, nes mylėdamas tokius skaitymus, j juos tvirtai įsi-tikins, tikės, jog tai teisy-bė ir kitiems tokius nebu-tus daiktus stengsis įkal-bėti.

Jeigu žmogus bus prisiri-šęs prie skaitymo knygų fa-natiško turinio, kurioje bus aiškinama, kad tik šita reli-gija yra gera, o kitos visos niekai ir jų reikia neapkęs-ti; kad šita partija tik yra gera, o kitos visos yra bjau-rybėmis ir todėl anų parti-kulų, užsiima skaitymu knygų. Jiems namie ramu. Juos niekas nevilioja iš na-mų, kad kur išėjus ir laiką praleidus prie girtavimo, šos kitos yra pavojingos to-nenaudingo darbo. Pas žmo-nės, mylinčius knygų skai-tymą, visuomet atrasime kalboj saiką ir taktą, kurio nerasime pas tuos žmones, kurie neužiima knygų skai-tymu. Priėmus šią viską už-faktą, apie ką čia kalbėjo-niam žmogaus maistui, o laikraščiai yra žmonių, liaudies mokykla, vadai, ži-burys į tolimą, nežinomą sėmusiame daugybę knygų, vi-ateitį, kurion jie praskina takelį, kuriuomi žmonija ei-dama, atsiekia savo tikslą. Knygos yra žmonių kas-dieniniu maistu vadinamos todėl, kad žmonės prie jų praleisdami visas liuosas va-žiu po visą pasaulį besibas-tančias be savo teritorijos hebrų, izraelitų ir haraimų tautas, kurias mes pažįsta-me tik iš jų religijos kaipo judaus arba žydus, tai turė-sime pripažinti, kad iš tų knygų maisto naudingumą, tautų atrasime kuomažiau-jeigu priminsime, kad žmo-nės, kurie neskaity knygų, Jeigu priminsime sau tam

Antrąja dalia spauds-mes turime laikraščius. Lai-krasčiai, kaip jau augščiau pasakėme, yra ne kasdieni-niu žmonių peno, bet mo-kykla ir gyvenimo vadais.

Laikraštijos rankoje yra ga-
lė, kuri valdo visą žmonijos
gyvenimo mašiną. Iš vie-
nos pusės žiūrint, matome,
kad laikraštija tarp žmonių
palaiko gyvybę politikoje,
laikraštija palaiko ramumą,
palaiko dorą, žodžiu sakant,
laikraštija atlieka visą ge-
rajį darbą, kurs reikalingu
yra žmonijos gyvenime. Iš
kitos pusės žiūrint, mes ma-
tome, kad laikraštija suku-
ria kares, išaukia revoliu-
cijas, boikotus, straikus, de-
moralizuoja liaudį, sukelia
skandalus ir bereikalingas
sensacijas, paleidžia netei-
singus paskalus ir tam pa-
našiai. Žodžiu sakant, laik-
raštija turi dvi puses: gerą
ir blogą.

Pasakius abelnei apie kny-
gas ir laikraščius, nors tru-
mpai pažvelgsime dabar į
mūsų, lietuvių spaudą. Apie

lietuvių spaudos knygas,
mės ką nors pasakyti, nega-
lėsime daug, vien todėl, kad
mūsų savo knygomis esame
labai neturtingi, o kokias
turime, galima pasakyti,
kad jos mums ne atnešė
daug naudos, nepadarė nė
bledies. Prie to reikia pri-
minti, kad mūsų knygų spaui-
dimas prasidėjo nuo religi-
škų knygelių (pirmiausia liu-
teronų, vėliaus katalikų),
paskiausias, vėlesnės gady-
nės, kuomet pasirodė svietiš-
kos įtaipos knygelės, buvo
daugiausia pasakaitės, fan-
tazijos, kurias tais laikais
lietuvių mokėjo iš atmin-
ties ir be knygelių. Vėliaus
kuomet iš spaudos išėjo di-
delės ir brangios vertės Si-
mono Daukanto istoriški
veikalai, ant lietuvių liau-
dies įtekmės jie irgi nepa-
darė, nes viena, buvo skai-
toma už bedieviškus veika-
lus, o antra, lietuviams vis
istorija ne maž ne įdomavo;
dar ir šiandien didesnė dalis
apsiskaiciusių lietuvių, dau-
giau žino apie Karpatų kal-
nus ir Saharos tyrus, negu
apie Lietuvos istoriją. Kito-
kios knygos, kurių nemažai
pārūpino lietuviams p. Šer-
nas, nors jos yra labai dide-
lės ir moksliškos vertės, vie-
nok lietuvių gyvenime jos,
kaipo moksliškos, ir liekasi
tokiomis. Iš nenaudingosios
pusės, atmetus velnius malu-
nuose ir smakus su daugy-
be galvų, kurių niekad ne-
buvo, spauda daugiausia at-
nešė bledies lietuviams, ku-
met atsirado du begėdžiai
(Mikaso Mockus ir Jurgis
Papauskas), kurie už dide-
lius pinigus lietuviams par-
davinėjo pamplėtukus, ku-
riuose mokinta kaip pasisa-
vinti velnių galybę ir daryti
dyvus, savo naudai, kokios
žmogus tik gali pageidauti.
Tai buvo tikri prigavikai,
kurie panaudojo spaudą pe-
nėjimui žmonių nuodingu
penu. Vėliaus į tai įsikio-
šalies valdžia ir tų prigavi-
kų vienas pateko prie sun-
kių kalėjimo darbų, o an-
taris ištrūkęs šiandien kito-
kais budais lietuvių pri-
gaudinėja.

Kalbant apie lietuvių laik-
raštiją, turime priminti,
kad laikraščiai lietuvių gy-
venime kaip ir abelnei pa-
saulinė laikraštija, lošia
svarbią rolę ir lietuvių liau-
dį veda kur nori ir kaip no-
ri, teip kaip ir kitų tautų
laikraščiai. Laikraščiai pas-
mus išaukia kiekvieną idė-
ją. Per laikraščius pasidar-
bavimą gimė ir išaugo drau-
gijos, laikraščiams pasidar-
bavus pas mus gimė ir šio-
ki toki politiški reikalai. Ne-

kalbant jau apie smulkme-
nius dalykus, užteks
mums pažvelgti į neseniai
praėjusią "Lietuvių Dieną".
Kam nėra žinoma, kaip
prieš tai pas mus viešpata-
vo nesutikimai, barniai ir
platinosi neapykanta. Vie-
nok viskas tas žlugo, kuo-
met laikraščiai pametę vis-
ką, stojo prie vieno darbo,
prie raginimo mūsų ameri-
kiečių lietuvių, kad viską
metę eitų ir padirbėtų tėvy-
nės naudai. Ir pasekmės bu-
vo didelės. Atsivėlus į tos
dienos pasekmes, mes turi-
me tame pripažinti nuopel-
nius laikraščiams. Jeigu čia
laikraščiai nebūtų stoję prie
darbo, niekas nebūtų iš to
išėjęs, net gyvu žodžiu, per
dienes kalbant, nieko nebu-
gų atsiektai. Vienok, spau-
dą, laikraštiją čia parodė
ką ji gali.

Trumpai pažvelgus į ge-
rasias laikraštijos puses,
truputį žvilgtelkime ir į
blogasias. Mums yra gerai
žinoma, kaip greitai laik-
raštija pasėjo anais metais
tarpe lietuvių nesutikimus,
kuomet pradėta skelbti, kad
lietuvių tautiskumas yra nie-
ku ir žmonėms nereikalin-
gu. Pora mėnesių tik pras-
lino ir jau buriai tamsių
žmonių šnairavo ant vis-
ko, kas tik buvo matyta tau-
tiško. Arba vėl kaip greit
laikraščiai įskiepjo žmo-
nėse prisirišimą prie įvairių
blevyzgų, kurias prieš tai
kiekvienas driovėjosi kam-
ties ir be knygelių. Vėliaus
kuomet iš spaudos išėjo di-
delės ir brangios vertės Si-
mono Daukanto istoriški
veikalai, ant lietuvių liau-
dies įtekmės jie irgi nepa-
darė, nes viena, buvo skai-
toma už bedieviškus veika-
lus, o antra, lietuviams vis
istorija ne maž ne įdomavo;
dar ir šiandien didesnė dalis
apsiskaiciusių lietuvių, dau-
giau žino apie Karpatų kal-
nus ir Saharos tyrus, negu
apie Lietuvos istoriją. Kito-
kios knygos, kurių nemažai
pārūpino lietuviams p. Šer-
nas, nors jos yra labai dide-
lės ir moksliškos vertės, vie-
nok lietuvių gyvenime jos,
kaipo moksliškos, ir liekasi
tokiomis. Iš nenaudingosios
pusės, atmetus velnius malu-
nuose ir smakus su daugy-
be galvų, kurių niekad ne-
buvo, spauda daugiausia at-
nešė bledies lietuviams, ku-
met atsirado du begėdžiai
(Mikaso Mockus ir Jurgis
Papauskas), kurie už dide-
lius pinigus lietuviams par-
davinėjo pamplėtukus, ku-
riuose mokinta kaip pasisa-
vinti velnių galybę ir daryti
dyvus, savo naudai, kokios
žmogus tik gali pageidauti.
Tai buvo tikri prigavikai,
kurie panaudojo spaudą pe-
nėjimui žmonių nuodingu
penu. Vėliaus į tai įsikio-
šalies valdžia ir tų prigavi-
kų vienas pateko prie sun-
kių kalėjimo darbų, o an-
taris ištrūkęs šiandien kito-
kais budais lietuvių pri-
gaudinėja.

Kalbant apie lietuvių laik-
raštiją, turime priminti,
kad laikraščiai lietuvių gy-
venime kaip ir abelnei pa-
saulinė laikraštija, lošia
svarbią rolę ir lietuvių liau-
dį veda kur nori ir kaip no-
ri, teip kaip ir kitų tautų
laikraščiai. Laikraščiai pas-
mus išaukia kiekvieną idė-
ją. Per laikraščius pasidar-
bavimą gimė ir išaugo drau-
gijos, laikraščiams pasidar-
bavus pas mus gimė ir šio-
ki toki politiški reikalai. Ne-

Motiejus M.

SUDIEV!

Sudiev, brangi Lietuva,
Tu mirta žalioji;
Tu praivių daugybė,
Vis savimp vilioji.

Sudiev, ir jums kvietkynai.
Mano numylėti,
Girios ir berzeliai,
Dainų apkalbėti...

Sudiev, mano mergele,
Daugiaus nekalbėsiu —
Ir apleidęs šią šalį,
Aš visad liudėsiu...

Bet tau paukščiai čia čiulbės,
Šimtus balsų meilių,
Ir giria teipgi šlamės,
Daug dainelių tylių.

Ir pas svirno langeli,
Kleivelis vis siubuo —
Kas mielas rytmetėlis,
Tau gegutė kukuos.

Čia aržuolas senasis,
Vis puošiasi gražiai,
Kaip vasaros vėjalai,
Purenai jį tykliai.

Ir man lyg nakties sapnas,
Kugždėjį ką tai slapčia —
Ir paukštis skrajūnelis,
Draudė: "Neik ten, buk čia".

Bet mintis mano skrido,
Tuom kart' toli, toli,
Kur rumai horizonto,
Kur dainelė tyli...

J. Svyrunėlis.

RUDUO.

Dingo jaunystės dienų švajonės,
Kurios teip linksmos, meilios, malonios...

Tik šaltas ruduo štai jau atėjo,
Tartum kad šiaurės blaškomas vėjo...

Dingo ir josios meilės tie žodžiai —
Ką linksmai, tarti buvo teip godžiai;
Teipgi ir minkštos, tos jos rankelės,
Ką vis spaudė prie savo širdelės...

Ak! tie jos žodžiai, dabar tik veltui,
Gal kad atėjo šaltasis ruduo?

Girios dainelių suvis negirdėti,
Nustojo ir gamta meiliai žydyti.

Dingo skaistumas ir vytyrėlis,
Nešlama beržas, nė pušynėlis.
Nustoj' čiulbėti net ir paukšteliai,
Jų sunaikinti vėjo lizdeliai...

Saulė, lyg deivė, ką vis žibėjo,
Grozės neteko, nuo šiaurės vėjo!

Gamtos krutinė teip nealsuoja,
Prislėgta ledų, vos tik kvėpuoja.

Suvyto, nežydi daržė kvietkelės,
Sulaužytos vėjo, jųjų šakelės!
Vien liūdnas likimas visus sutiko,
Tik skausmas krutinėj... visi suriko.

J. Svyrunėlis.

TRUKO STYGA.

(Atminčiai Dr. K. Ivanausko).

Nužudė tave valdžios tironai,

Sudužo darbo lyra;

Truko stygos, užkaukė šetonai.

Oras verkia smuikos daina,

Tave nužudė! Bet mės gyvenam,

Jau baimės nežino kova

Ką sėjai, tas dygsta, tik tą menam,

Išsiverž vulkano lava!

Mielas broli, tavo smilčių kapą,

Kankinio vainikas papuoš,

Tavo idėja, rodys mums taką;

Atmintį liaurai tau priruoš.

Ilsekis drauge! Skleidėjų šviesos!

Tau dainą garbingą pinu;

Vietoj smilčių kapo, žemės tamsios,

Sodyt berzelį ketinu,

Kad jis šlamėti niekad nestotų,

Kaip jurių gįsla tekanti,

Slaptą dainelę, tau vis kartotų,

Lyg bitė maisto jieškanti.

J. Svyrunėlis.

LIETUVOJ.

Ten šiandien teka kraujas upeliais,

Kur žalių girių, puikusių plotas —

Ten, kur skambėjo dainos seselių,

Slavų ir prūsų kunais nuklotas!

Pervertas kulkoms kunas jaunutis,

Ant karės lauko amžinai žūsta!..

Ir graudus balsas mielos sesutės:

"Sugrįšk, broleli", — tyruos' prazusta.

Ten šiurpulingas kanuolių trenksmas,

Ugniniai šuviai viską naikina....

Nyksta sodybės ir namai dega —

Graudų likimą vien tik gamina...

J. Svyrunėlis.

J. Gailutis

Dienų užrašai

(Tąsa)

meilė, o tada gal galėsime mudu sutikti.

Nuo šios dienos pasizadėjau su B. nie-
kur nesusiėti ir su juom jokios kalbos ne-
turėti.

14 diena Gruodžio. Šiandien užėjau į
barzdaskutylą, pas lietuvi. Paskui manęs
atėjo keliatas jaunų lietuvių, žinoma, kaip
subatos vakare, įsikaušusių. Na ir prasidė-
jo jų kalbos, kurių klausant reikia raudon-
uoti, dėlei jų šlykščių žodžių. Tik manau
sau, argi skutyklos savininkas nesudraus
juos ir ar nelieps jiems tas blevyzgas per-
raukti. Bet kur tau! Nė žodžio nepratarė,
tartum jis tą vietą ir laiko tik tam, kad tu-
rėtų užėigą toki žmonės, kurie žmonėmis
jaučiasi tik drabužiuose. O žinau, kaip tos
krautuvės savininkas, kurioje aš dirbu, kad
jei toki kupčiai atsilankę, girtais budami
ir nesuvaldo savo burną, tokiems jis liepia
liautis, o nepaklausant perspėjimo, liepia
išeiti ir su reikalu ateit kitą kartą. Šita lie-
tuviška krautuvė skiriasi nuo visų kitų lie-
tuviškų pramonų, nes visose kitose toki ne
svarūs svečiai turi pilną laisvę.

15 diena Gruodžio. Šiandien lankiausi
jaunimo susirinkime. Čia susirinko visi įvy-
mesni lietuviai, abiejų lyčių. Nieko ypatingo,
tik man patiko, kad nebuvo svaiginan-
čių gėrimų. Nepatiko man vienas dalykas.
Čia buvo viena mergaitė, kurios veido skai-
stumas pralenkė kitus. Čia tai ir dalykas,
vyrai, kur koks buvęs, kur nebuvo, vis tą
mergaitę graibsto, tai už rankos, tai už šo-
no. Manau sau, nejaugi teip lemta, kad lie-
tuviai privalo nesuprasti reikalavimų man-
dagumo ir godonės vienas kito. O juk tas
yra reikalingu kaip senam, teip jaunam;
kaip dideliui, teip ir mažam. Jau negana,
kad teip elgiasi nupuolėliai, bet čia nuo jų
ne atsilieka ir tie, kurie tankiai mėgsta ki-
tiems daryti patėmėjimus.

Jaunime, jaunime! Pasitaisyk, susip-
rask!...

16 diena Gruodžio. Dabar teip stoka
liuosio laiko, kad net valandėlė atliktų, kad
butų galima ką parašyti. Teip kasdien, teip
ir šį vakarą. Vos tik parėjau iš darbo, čia
ne atleistinai J. prašo į pagelbą, padaryt
"Tarkos" ekspediciją. Stojom prie darbo
net penkiese: aš, J. K., J. D. ir dvi mergai-
tės, Ona ir Anelė. Dirbome iki 12 valandai
nakties. Smagu buvo dirbti, o daug smagu-
mo buvo tame, kad mergaitės taisė šposus.
Jos lipindamos markes, tėjimo adresus ir
kaip tik buvo tikros, kad adresas buvo "vai-
kino", tai tam markę lipdė skersą.

Pabaigus darbą, mergaitės nuėjo gul-
ti, o mes, sudėję "Tarkas" į maišą, nunešė-
me į pašto skyrelę sumesti. Pabaigę vis-
ką, ėjome ir mes gulti. Atsigulę mes, su
J. K., ilgai kalbėjome, kaip yra sunku dir-
bti visuomenės labui.

17 diena Gruodžio. Šį rytą atsikėliau
linksmas, nes jaučiausi smagiame upe, tik
po vakarykščiam darbui biskį kojas skau-
dėjo. Nuo pat ryto, iki 10 valandai vakaro,
lijo.

Buvau ant valandėlės išėjęs iš namų,
bet tuojaus sugrįžau. Parėjęs namo, radau
namie tik vieną Oną, o visi kiti namiškiai
buvo išėję į miestą; mat Kalėdoms artinan-
tės, pirkiniais visi buvo užimti.

Ona buvo gavus laišką nuo savo bro-
lio, iš Lietuvos. Perskaičius tą laišką, davė
man paskaityti, kurį aš su džiaugsmu prie-
miau. Mat jos brolis lanko Lietuvą moky-
klą, tai man svarbu jo laiškas pasiskaityti.
Ona paduodama man laišką, pirštu parodė,
iki kuriai vietai turiu skaityti. Aš skaiciau
tą laišką balsu ir net nesijutau, kaip pra-
dėjau skaityti už paženklintos vietos. O-
na išgirdus, kad aš jau perėjau jos pažy-
mėtą rubežį, prišokus ištraukė man iš ra-
nkų laišką, sakydama:

— Aš tamistai neliepiu toliau skaity-
ti.

Paskui Ona pradėjo pasakoti, kaip ji
gyvendama Lietuvoj buvo laiminga. Savo
kalboje ji tankiai kartojė žodžius: "O ko-
kia aš nelaiminga šioje šalyje!" Aš jai pa-
tariau grįžti į Lietuvą. Ji neprieštaravo
tam, bet skundėsi, kad neturi pinigų.

18 diena Gruodžio. Veik visą dieną li-
jo. Bet žmonės, matoma, nedaug paisto ant
oro, nes visur buvo matoma einant šian ir
ten, daugiausia miestan, nusipirkti ką nors
Kalėdoms.

Aš šiandien jaučiausi smagesniu negu
vakar. Atlankiau teatrą, bet ten jokio įs-

pudžio ant manęs nepadarė. Parėjęs namo
ėmiausi prie skaitymo laikraščių, ir bes-
kaitant vėl atėjo 11 valanda. Laikraščiuose
prisiskaiciau apie pirmą Kalėdom do-
vanų; ir man užėjo noras įtrkti kokias do-
vanas, tad sumaniau, vieton dovanų, savo
prieteliams pasiūsti pasveikinimus.

Atsiminiau, kaip budamas Lietuvoj, la-
bai laukdavau Kalėdų, kurių belaukiant
dienos virsdavo metais, paskui, kaip sulau-
kus šventės, jaunimas susirinkdavo kur į
vienus namus ir užsiimdavo įvairiais žaidi-
mais. O čia, Amerikoje, visai kas kita. Čia
jaunimas susirenka, pasigeria, susipeša už
kokius menkniekius ir teip Kalėdų šventę
sudarko. Labai gaila tų dienų, kuriomis gė-
rėjaisi budamas savo tėvynėje.

19 diena Gruodžio. Šiandien vaikščiojo-
me su J. D. ir plačiai kalbėjome apie įvai-
rias kooperacijas, daugiausia apie savąją,
kad tavoro teip daug yra išduodama, o pel-
no nėra. J. D. manęs paklausė:

— Sakyk, kas tai yra?

— Visko ir nieko.

— Kaip tai?

— Matai, ten butų ir tavoro ir pinigų.

kad viskas būtų vedama atsakančių žmo-
nių. Aišku, kad lietuviams daug ko truks-
ta, nes yra reikalas jiems mokintis visko.
Dabargi pas mus viešpatauja tik pavydu-
mas ir nieko nežinojimas. Mokslo ir prity-
rimo stoka.

Besikalbėdami priėjome namus, ku-
riuose aš gyvenau. Aš pakviečiau J. užėiti
į mano kambarį, kad galėtume pasikalbėti.
Jis paklausė ir užėjo. Bet mūsų grincioje
buvo viskas netvarkoje, o mano kambarį
buvo labai šalta, tad mažai ką kalbėjome.
tad J. išsiskubino namo.

20 diena Gruodžio. Nors dirbdamas fa-
brike per dieną ir pavargstu, bet vakare
išėjus iš fabriko, jaučiausi linksmas, nes
viena, oras labai linksmas, o antra, gaunu
progą patirti daugelio žmonių apsiėjimų.
Štai ir šiandien: Ateina pora vyrų, vos ant
kojų pastovi nuo girtumo, įsikandę degan-
čius, padirbtus blogiausios rusišės tabako
papirosus ruko, o tų dumų smarvė, kad už-
vuodus reikia 5 minutes kosėti. Krautuvės
savininkas paprašė juos nerukyti. Jis pra-
dėjo persiprašyti.

— Aukšeli, sidabrėli, atleisk, nes mes
nežinojome, kad čia nevalia rukyti.

Net gaila ir juokai ima žiūrint ir klau-
sant tamsių žmonių. Vieną žodį taria neva
angliškai, kitą lietuviškai, lyg nenorėdami.

Antras atsitikimas: Ateina dvi jaunos
lietuaitės. Atsigėrėti jų skaistumu nega-
lima. Aš joms pasiūliau šio-to nusipirkti.
Ogi klausau, kad jos tarpe savęs tariasi
manęs prašyti, kad parašyčiau joms laiško
adresą. Aš net nutirpau išgirdęs, kad jos
nemoka rašyti. Tokios dailios mergaitės...
rašyt nemoka!

Tuom aš ir džiaugiuosi, kad gaunu pa-
tirti įvairių išpučių.

21 diena Gruodžio. Paskutinė subata
prieš Kalėdas. Koks žmonių neramumas,
judėjimas! Kiekvienas perka ką nors Kalė-
dom, o pramoninkai linksmai, kad ima dide-
liu pinigais, nors ir už mažiausią daiktą.

Nieko ypatingo patirti šiandien nega-
vau, tad pabaigęs darbą, pavalgęs, nuėjau
gulti. Buvo jau 12 valanda nakties.

22 diena Gruodžio. Šį rytą atsikėliau 9
valandą ryto. Rytas šaltas. Saulės spindu-
luliai žibino tiesiog į mano kambario lan-
gus.

Visi namiškiai kalba tik apie Kalėdas.
Namuose randamėsi 7 žmonės, lietuviai, iš
trijų gubernijų: Suvalkų, Vilniaus ir Kau-
no. Kalbame visi, kurioje gubernijoje Ka-
lėdos kaip švenčiama. Pasirodo, kad visoj
Lietuvoj yra tie patys papročiai, tik man
buvo nežinoma Lietuvoj Kalėdų eglaitė, ir
kad vienas kitam duoti reikia dovanas. Ap-
ie "Kalėdų dieduką" buvau girdėjęs ir
Lietuvoje.

Atsimenu, kaip Kalėdų šventėje, žai-
davome "gervę", "bites kopinėjome", ne-
matant spėjome kas muša, kazimomis loše-
me ir eidavome į jaunimo susirinkimus, kur
buvo muzika ir šokiai. Nekartą gaudavo-
me nuo didesnių ir mušti, ką einame į jų
vakarus. Mat mes, kaip vaikai parėję
namo, papasakodavom vyresniems visus di-
desnių apsiėjimus, tai paskui visi juokda-
vos iš vaikinių ir mergaičių, buvusių vaka-
ruose, todėl šie mus mušdavo.

Man berašant, M. su J. pradėjo kalbė-
tis rusiškai. Man tas labai nepatiko, tad
pamislėjau sau, kad jeigu man parsieitų
gyventi tarp rusiškai kalbančių žmonių,
tai kad ir nevalgysiam parsieitų buti, tai
nebučia tarpe jų.

(Toliaus bus)

Nedėldienio Pasiskaitymai

Zemės sukimasis gimdo ciklonus.

Galbut esate gana daug prisiziūrėję kareivių mustui, kazermių kieme. Kaip elgiasi kaplarnas, norintis nubauti ne akyvą ir ne gabų kareivį? Kiekvienam, kad sujudinus, liepia mainyti savo priešakį į pusę sukimosi, paskui vėl teip, kad atsikūtyti į savo pirmesnę poziciją, kurioje pirmiau stovėjo, teip, kad eilė būtų tiesi ir lygi. Tą visą sukimasį mažiausia atjaucia tie kareiviai, apie kuriuos kiti sukasi. Tie judinasi, sukasi tik ant vienos kojos ir tai gana lėtai. Ir kuo toliau nuo tokių esanti, tuo labiau turi jausti sukimosi judėjimą, o blogiausia tiems, kurie yra sparčio paskutinės eilės. Tie turi atlikti tolimiausią kelionę. Ir tada, kada vienoje pusėje nesimato jokio judėjimo, tuomet patim laikui, kitoj pusėje didžiausias sušūbavimas, lyg milžiniškos vilnės. Jeigu vieną prasikals, tada sukimas pasididės, tada kiton pusėn ir tada, kurie ikišiol ant vietos stovėjo, tik lengvai sukdami, dabar turi bėgte bėgti.

Tas pats dedasi su mūsų žeme, tik tame skirtumas, kad žemė sukasi visuomet tik vienon pusėn, nuo vakarų pusės, į pusę rytų. Jau žinome, kad žemė sukasi ap link savo ašį, kurios punktus, kuriuose randasi ašies galai, vadiname žemgaliais, kurių vienas yra šiaurios, antras pietuose, o dalis, kuri yra lygsvaroje tarpe žemgalijų, vadinasi lyguma. Aišku yra, kad jeigu žemė sukasi apie savo ašį, kuri eina nuo pietinio iki šiaurinio žemgalio, tai žemės vidury, kurį nesenai vadinome lyguma, turi sukintis neapsakomu greitumu, kad suspėti atlikti savo sukimosi kelionę sykiu su taja dale, kuri yra prie pat ašies, kaip kad sukasi ana paskutinė kareivių eilė. Žemės kraštai negali sukintis pavaliau negu ašis, ar arti ašies esanti žemės dalis, nes žemė nėra susigrupavusi, bet yra cilybės kunas. Mažiausią kelionę atlieka tos dalys žemės, kurios yra arti žemgalijų. Tad kokią įtekme turi žemės sukimasis ant audrų, viesulų, kurias vadiname ciklonais?

Imkime dabar pavyzdį, kad vėjas pučia iš šiaurinių pietų pusę. Pirmiausia prie žemgalio, kuomet žemės sukimas yra lengvas, vėjas suksis sykiu su žemės galu ir tokiu būdu vėjo putimas jau eis sykiu su besisukančia žeme, iš šiaurinių pietų pusę. Bet kartais pasitaiko, kad vėjas daugiau krypta rytų pusę. Tokiam atsitikime vėjas stengiasi susilaukyti nuo savo greitumo ir priešintis gamtos įstatymams. Pasekmės tame išeina tokios, kad vėjas bus vakarinis, arba šiaurvakarinis, besiveržiantis nuo žemės dešinės pusės.

Antras pavyzdys galbut bus aiškesnis. Imkime pavyzdį, kad prie šiaurinio žemgalio mės pasistatysime kanuolę ir šausime į pietų pusę. Kelias, kuriuomi lėks kanuolės šuvis, bus tai kelias nuo šiaurinio link pietinio žemgalio, o abidvi pusės, vienoj ir kitoj pusėj šio kelio, tegul bus lygios apelsinai, kurią mės galime suplesyti į dailės skiltis. Tų likusių žemės pusių dalis, lygiai mieruodami, kaip didelės dalis neimsime, visuomet jų galais atsidursime prie šiaurinio ir pietinio žemgalijų. Bet čia priimkime ir už zero ženklą, Anglijos miestą Greenwich, kuriame milžiniška observatorija ir ją skaitoma lygiai į šiaurinius ir pietus. Maž daug, imkime po 75 laipsnių, rasime, paveizdan, Philadelphia. Tad jeigu išsautume kanuolę prie šiaurinio žemgalio, tai kad žemė nesukūtyti ir kanuolės galėtų teip toli siekti, kad šuvis pereitų tiesiog į Philadelphia. Bet žemė sukasi, kuo toliau į pietus, tuo greičiau sukasi ir tokiu būdu mūsų paleistas šuvis prie šiaurinio žemgalio, jau negali sutikti savo punktą, nes Philadelphia pabėga toliau į rytus ir šuvis gal nuplūstyti kur ties Pittsburghu o gal kur toliau, arba kitais žodžiais sakant, jis pasisuks iš šiaurinių į vakarų pusę. Tas pats yra ir su vėjo putimu.

Imkime pavyzdį, kad vėjas pakyla ties žemės viduriu, arba lygumoje ir eina šiaurinių link. Iš pradžių viskas eis gerai ir vėjas pušų lygiai su žemės sukimosi greitumu. Bet kuo arčiau žemgalio, žemės sukimas būtu jau lengvesnis, o vėjas laikytųsi savo mieroje ir tokiu būdu, atsidurs pas žemgalį, jau pusę iš vakarų pusės, nes žemės galas jį apsukęs apie save ton pusėn paleistų. Jeigu dabar kokią vietą yra atmosferos depresija, tai vėjas bėgs ton pusėn, lygiai, kaip bėga pakalnė iš prudo paleistas vanduo. Vėjai, vienas iš pietų, kitas iš šiaurinių pusės, susitinka ties žemės kamuolio viduriu ir susidūrę, pagimdo viesulas, dėlė augščiau išaiškintų priežasčių, o ciklonas sukasi aplink žemės šiaurinės pusės. Bet kitaip yra žemės kamuolio pietinėje pusėje. Lengvai galima sau persistatyti, kad ten vėjas pučia dešinės pusės, kuomet ciklonas, šiaurinėje pusėje savo kelionę atlieka priešingon pusėn, lyg laikrodžio rodyklė.

Tokiu būdu yra didesnis traukimas šiaurinių pusės, kad net ir vanduo, upėse tekančias visuomet daugiau veržiasi ir griauja krantus dešinės pusės, negu kairės. Yra pasakojama, kad geležinkelio cilindriai dešinės pusės spaudžiasi daugiau, negu kairės. Prityrę automobilių šoferiai, tikrina, kad automobilių suvaldyti yra daug lengviau dešinės, negu kairės pusės. Ar tikrai teip yra, negalime tikrinti, bet jei teip yra, tad nieko stebėtino, nes dalykus išieškina augščiau paduotas aprašymas.

Luksusinis kalėjimas.
Keistai skamba žodžiai „luksusinis kalėjimas“. O vienok tokį kalėjimą pradėję statyti Illinois valstija, kad tame kalėjime patalpinti savo prasižengėlius. Žinios pareina iš Joliet, Ill.,

kad valstija pradėjo statyti naują kalėjimą. Kalėjimas bus pastatytas pagal naujausius higienos reikalavimus. Kiekvienas kambarys turės išlaikinį, fronto langą, kad kaliniams nebūtų per daug nuobodu kambaryje. Viso muros stogas bus stiklinis, o kambariai aprūpinti naujausiais pritaisymais. Viskas tame kalėjime bus „modern“, o jeigu kas bus praziopsota, tai valstijos valdžia geidžia, kad kas iš šalies tą patėmytų, o viskas bus permainyta ir pertaisyta, kad viskas būtų kuo geriausia.

Bus tai nepaprastas kalėjimas, kurs užims 2,193 akurus žemės. Vietą yra atstume keturių mylių nuo miestelio Joliet. Kalėjimo įtaisyimas parsieis mažiau \$3,500,000. Pamatai jau tiesiami ir kiti darbai eina pirmyn. Pats triobės dalinsis į aštuonis, apskritus skyrius, kurių priešakiuose bus kaliniams kambariai, o pačiame viduryje bus didelė valgyamo salė. Kiekvienas toks skyrius talpina savyje 250 kalinių ir turės 150 pėdų vietos viduje. Ant vidurio stogo kiekvieno šitokio skyriaus bus observacijos bokštai, kuriuose bus sargai, dabojaanti, kad kartais koks kalinis nepasmuktų. Kadangi stogai bus stikliniai, tai bokšte esanti sargai matys viską, kas dedasi kalinių kambariuose ir ką kaliniai veikia. Kiekvienas toks skyrius su kalinių kambariais, tuneliais bus sujungtas su administracijos skyriumi. Tunelių kiekvienoje minutoje bus galima uždaryti automatiškomis prietaisomis, kas bus galima panaudoti laike kalinių maistų ir išsilaužimo, norint pabėgti.

Iš šonų šitų skyrių, viename bus ligonbutis, antrame koplyčia. Netoli nuo čia bus įstaigos, kuriose kaliniai dirbs sau paskirtus darbus. Vienas iš laikraščių, aprašęs šitą naują statomą kalėjimą, pataria žmonėms, kad ten užsisakyti sau vietas iš anksto, kad vėliau ne pritrūktų ten vietos.

JUOKAI

Atmokės savo vaikams.

Dešimties metų Kazukas ir 8 metų Mikutis, gavę nuo tėvo lupti už prasižengimą, ir negalėdami užtai tėvui atkeršyti, raminasi kalbėdami:

Kazukas:— Neverk, Mikutis.

Mikutis:— Kad skauda ir pikta!

— Neverk! Kaip mudu užaugsim ir turėsime daug vaikų, tai jiems atmokėsime, lupdami jiems kailį po kelis kartus į dieną.

Mokykloje.

— Jonuk! Kada numirė Krištofas Koliumbas.

— Koliumbas numirė... tukstantis, devyni šimtai... tukstantis... vienulioka šimtu... Kad nežinau.

— Sėsk, asile! Petrai, tu pasakyk!

— Koliumbas kaip mirė, aš nebuvau mokykloje.

— Sėsk, balvone! Juozai!

— Ką? Koliumbas numirė?!

Kad aš teip gyvas likčiau, aš visai nežinau nė kada jis sirgo.

MOTERIMS PASISKAITYMAI

Akyvas laiškas.

Nesenai parašiau straipsnį, kuriame pakėliau klausimą, ar tinka mergaitėms pirštis. Savo rašte, aš stenčiausi nurodyti, kad tame nėra nieko blogo ir kad žmonės neprivalo piktintis tuo, jeigu moteris save pasiulytų vyriškiui. Ant to savo straipsnio gavau laišką aną dieną, nuo vienos iš skaitytojų. Štai to laiško turinys:

„Guodojamoji!

Tavo straipsnis man labai patiko. Labai man linksmas, kad į pasaulį žiurai teip plačiai. Mano nuomonė tame yra tokia, kad jeigu žmonių jėgos veltų naujas, kad kaip jaunikaikiams teip ir mergaitėms būtų leista įieškotis sau gyvenimo pusininko, tai šeimyniškojo gyvenimo laimė būtų labai arti. Tada nebūtų tiek šeimyniškų nelaimių ir porų persikyrimų, kiek jų yra šiandien. Kiekviena mergaitė, turinti protą, mokėtų pasirinkti sau tą, prie ko jaučia laimę, ir bent iš dalies atrastų sau tikrą laimę. Tada tik būtų galima kalbėti apie šeimyninį laimę, kurioje viešpatauja meilės harmonija.

Be pasigyrimo pasisakyti, kad esu mergaitė turinti 24 vasaras savo amžiaus ir pažįstu vieną žmogų, gimusį Egipte. Jis nėra labai dailus, bet doras ir geras darbininkas. Jis mane apsiereikia, nes mane gerai nepažįsta, o prie to dar ir bijosi, nes jis yra gimęs Lietuvoje, o aš gimusi užaugusi Amerikoje.

Jeigu būtų paprotis, kad mergaitės galėtų pirštis, aš tuojau ečia prie to vyro ir jam pasakycia, ką aš manau ir ką jaučiu, ir be abejonės jis mane tuojau imtų už moterį. Aš daugiau apvertinu žmogaus darbštumą ir gerą būdą, negu turimą ar luomą. Bet ką galiu daryti? Mums, mergaitėms papročio nėra leistinu pačioms pirštis. Reikia su kantrumu laukti savo eilės ir laukti, kol esame jaunos. Bet kuomet nubosta laukti, tekame už bile vyriškio, be jokio atsisveikimo į jo protą ir būdą. Darome tai ne iš luoso noro ir patraukimo, tik todėl, kad prie to verčia baimė iš senmergystės puses.

Su guodone

Amerikietė.

Ant šito laiško aš atsakytį galiu šiteip: Savo gyvenime aš esu mačius daug gero ir blogo, laimingų ir nelaimingų žmonių. Jeigu tas žmogus, apie kurį kalbi, yra doras ir turi tavo simpatiją, nelauk ilgai, bet prie pirmosios progos, išsireikšk jam, kad už jo tekėtum. Nereikalauji jam išsireikšti su visomis formulomis. Leisk jam tik suprasti tavo norus, o pradžia pasidarys. O jei jis nesisukubins užvesti tam tikrą kalbą, įsidrąsinus, imk ir pakalbink jį, kad tave vestų. Jeigu esi tikra, kad tu rėsi laimingą gyvenimą už jo išteklus, nesivaržyk nedrąsumu, bet drąsiai eik prie tikslo. Jeigu tas vyras yra doras ir protingas, nepasikaitys tau už blogą, kad jam

išsireikši ir pasakysi ką manai. Vienok dar grįžtu prie klausimo. Lietuvių spauda apie šitą dalyką, mergaičių pirštis dar tyli. Bet amerikonių spaudoje moters jau seniai stovi užtai, kad moterims būtų leistinu pačioms pirštis. Jeigu turėtum ką šiam klausimui plačiau pasakyti, parašyk straipsnį, o mes noriai sunaudosime mūsų laikraštį.

Juzė.

Atsargiai su ugnia!

Istorijoje ir pasakose randame aprašymus, kad Rymas degė per aštuonias dienas. Žinome gana gerai, kad ugnis yra vienu iš baisiausių elementų, kuri yra pridarius neapsakomų blėdžių ir nuostolių žmonėms. Apie tai daug aiškinti nėra reikalo. Gaisras visuomet gema iš mažos kibirkstėlės. Todėl atsargiai su ugne! Nereikia palikti degtukas tokioje vietoje, kur maži vaikai lengvai prieina. Nestatykite degančios lempos ten, kur nuo jos gali kas nors užsidegti.

Tukstantai vaikų yra žuvę vien pasidėkavojant suaugusių žmonių neasargumui, dėlė kurio buvo netinkamai užlaikoma deganti ir eksploduojanti medaga. Nėra tokios dienos, kurioje, dėlė ne atsargumo su ugne, mažas vaikas neapdegtų pavojingai ar mirtinai. Atminkite visuomet, kad maži vaikai neturi supratinimo apie ugnies pavojingumą ir todėl juos nuo ugnies saugokite. Berekalingu būtų vaikams aiškinti apie ugnies pavojingumą. Reikia moti-noms pasistengti savo vaikams niekur neprileisti prie ugnies, reikia rupintis, kad vaikai nebūtų gaisrų priežastimis.

Šioje šalyje gaisrai gema gana tankiai ir vis aciu žmonių ne atsargumui, nepaisėmui ant ugnies pavojingumo. Kada paliekate vienus vaikus namie, išnešant iš namų, kad ir ant trumpiausios valandėlės, visada, pirmiau negu išeisite iš namų, apsižiurėkite ir persitikrinkite gerai, ar ugnis yra tvarkoje, ar vaikai negali pagimdyti kokį pavojų su ugnia. Persitikrinkite, ar degtukai yra saugioj vietoj, ar lempa stovi vietoj, kad vaikai negalėtų ją nusitraukti ant savęs, ar pečiaus, kuriame kurinasi ugnis, durelės yra gerai uždarytos, kad vaikai negalėtų ugnį išsiimti. Ir tik teip viską apžiūrėjus ir persitikrinus, kad viskas saugu, galima iš namų išeiti.

Nereikia statyti degančią lempą arti lango, ypač atidaryto, nes vėjas gali uždangalus pajudinti ir tie užsidegę pagimdyt gaisrą, kurio pavojus apims visus namus. Nebaikaukite su ugnia, nes su ją baikių nėra.

Mazgojimas pienuotų idų.

Mazgojant idus, kuriuose nesenai buvo pienas, niekad nereikia naudoti karštų vandenų, nes pieno likučiai suverda ir priskrenta prie idų, kuriuos paskui sunku numazgoti. Geriausia mazgoti vandeniu šaltu ir tik paskui perplauti karštu vandeniu.

Sveikatos Darželis

Dailys vaikai.

Kiekviena motina pageidauja, kad jos vaikai gerai augtų ir būtų dailūs. Vienok ne kiekviena motina sau primena, kad vaikai be atsakančio auginimo ir be reikalingos sveikatos, negali gerai išaugti ir būti dailiai. Niekas vaikams nesuteikia tiek dailumo, kiek sveika išveizda, gražiai ir švariai užlaikomi dantys, rupestingai suukuoti plaukai, švarus aprėdalis ir švarūs visos kūno. Nekiekvienas kudiķis gema su normaliu išsivystymu ir dailia išžiūra. Vienok atsakančias auklėjimas ir švarus jo užlaikymas, papildu trukumus ir tokiu būdu kudiķis būva dailus. Svarbiausiu yra dailumo punktu, sveikata ir švarumas. Žinovai tikrina, kad atsakančias kudiķio auklėjimas pirmaisiais jo amžiaus metais, priklausomai jo išveizdai.

Užbėgimas užsikrėtimams.

Daug yra tokių šeimyninių, kurios žino, kad turėdamos virtuvėse ant grindų „linoleum“ kljonkė, arba tam panaši popiera), išvengia daugybės įvairių ligų, netik nesvarumų. Jeigu namuose auga kudiķis, tai kambaryje, kuriame jis žaidžia, yra geriausia turėti grindis uždengtas tuomi „linoleum“. Praktikoje yra patirtu, kad ant tokio „linoleum“ ir limpančiasių ligų platintojai, maži vabalėliai, ilgiau negali gyventi kaip vieną valandą. O ant nuogų grindų laikosi daugybės tokių ligų platintojų, kuomet namuose apsiereikus kokiai ligai, stebimasi, iškur tokia liga atsirado.

Apart to, tokiu „linoleum“, virtuvėje pridengus grindis, išrodo daug švariau ir darbo daug mažiau, kadangi jis duodasi daug lengviau numazgoti negu nuogos grindys. „Linoleumas“ turi ypatingas, kurio-omis užmuša ligų platintojus, todėl, kad savyje turi kanapių aliejų, kurio kvapo ligų platintojai labai bijosi. Tie ligų platintojai nieko teip nekencia kaip kanapių aliejaus. Todėl grindų pridengimas tokiu „linoleumu“ yra geriausia apsaugojimo mažų kudiķių. Paprastai, kudiķiai mėgsta dėti į burną viską, ką tik randa ant žemės ar grindų. Ir tokiu būdu, kaip tik ką paima nuo grindų, milijonus bakterijų neša į burną. „Linoleumas“ nuo to apsaugoja.

Nemiga.

Nemigos priežastys yra įvairios. Bet jeigu nemigos priežastis yra persidirbimas ar nervų išsisėmimas, kas labai tankiai atsitinka tai pagalbos budas yra labai lengvas. Tad jeigu nemiga paeina nuo persidirbimo ar nervų neviklumo, reikia kojas laikyti kuosilčiausia. Geriausia vaistu tam yra, eimanant gulti, stiklinę ar guminių maišelį pripildyti karštu vandeniu, pasidėti lovoj galė kojų ir kojas laikyti arti jo. Toks maišelis, ar stiklinė, šilumą užlaikys kelias valandas.

Kitas budas yra šitoks: Atsigulk lovoj kniupėčias, atėmęs pagalvę ir po galva pasidėjęs tik savo rankas. Tokiu būdu galva bus kiek augščiau negu visas kūnas. Tas budas yra geras keliuose atvejuose.

Mazgokite rankas.

Suvenytų Valstijų sveikatos departamentas, viename iš vėliausių savo biuletenių skelbia, kad jeigu žmonės žinotų, kaip daug įvairių bakterijų, visokių ligų, rankomis perneša į savo lūpas, kuomet rankos yra sutęstos, tai jie savo rankas mazgotų kas penkias minutes, arba rankas laikytų toli nuo lūpų ir rankomis nieko nedėtų į burną, kadangi nuo rankų bakterijos gavusios į lūpas, patenka į vidurius ir ten pagimdo ligą, tankiai limpančią.

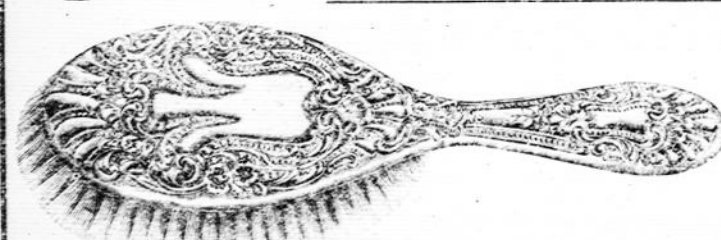
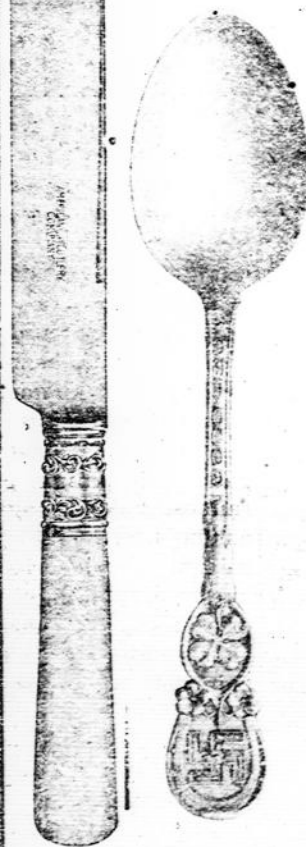
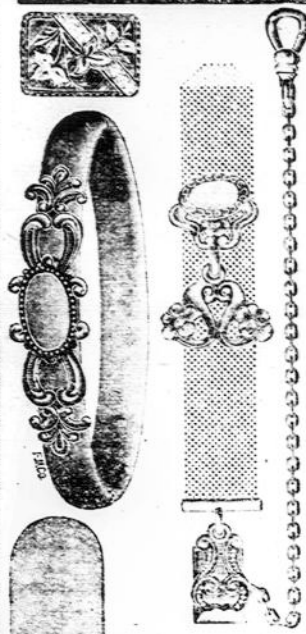
Rankomis mės palytime įvairius daiktus, kurie yra aplipę daugybėmis įvairių bakterijų. Iš tų daugelis prilimpa prie mūsų rankų. Ir tokiu būdu anos bakterijos, su dulkėmis ar purvais, gaunasi arčiau mūsų kūno. Todėl kiekvienas privalo būti atsargiu ir saugotis nuo užsikrėtimo bakterijomis, o tam yra lengviausias budas, užlaikyti rankas švariai. Labai daug žmonių yra turinčių paprotį, liežiuviu vilgyti pirštus, kuomet skaito popierinius pinigus. Yra tai paprotis labai neįsimintinas. Tie pinigai gal buvo rankose kokio žmogaus sergančio limpančia, pavojinga liga, kurios bakterijos likę ant pinigų, prilips prie pirštų ir juos seilint, gausis bakterijos į burną, vidurius ir ligonis jau ant vietos.

Rankas butinai reikia nusimazgoti prieš kiekvieną valgį, arba valgį paduodant kitam žmogui. Svarmas tai yra vienatinis ginklas prieš ligas ir jų sekla – bakterijas.

Odos dusavimai.

Ar žinote, kad oda dusauja teip kaip ir plaučiai? Kaip dirksniai, teip lygiai ir oda veikia prašalime ne reikalingų kūnui dalykų. Oda dusauja per savo mažesnes skylutes. Kad odos dusavimai būtų regulieriški ir pilnaveikmiai, yra butinai reikalingu užlaikyti odą švariai, kad odos skylutės nebūtų užsikimšę. Kad odą užlaikyti švariai, yra reikalingu, paveizdan žiemos metu, maudytis šiltame vandenyje, nesigailint vandenio ir muilo, bent du kartus savaitėje. Vasaros metu, kuomet odos dusavimas yra sunkesnis, maudytis yra reikalingu kasdien. Kas nori apsaugoti nuo užsišaldymo ir kataro, tas privalo kas rytas maudytis šaltame vandenyje ir nusišluostyti šaltu abrusu. Žinoma, ne kiekvienam yra galimu pasinėrkinti į šaltą vandenį. Tokiems, kurie negali maudytis šaltame vandenyje, galima suvilgyti šaltame vandenyje abrusą ir tuomet maugoti kaklą ir krutinę. Paskui nusišluostyti šaltu abrusu. Bet geriausia yra, kam galima, kaip žiemą, teip ir vasaros metu, maudytis šaltame vandenyje.

DIDŽIAUSIA IR TURTINGIAUSIA Lietuviška Įstaiga Cleveland'e "DIRVOS" KRAUTUVĖ

"Dirvos" Krautuvė yra didžiausia ir turtingiausia iš lietuvių krautuvų Clevelande, kuri yra aprūpinta visokios rūšies gražnomis iš aukso, sidabro, parceliono, brangiais braižiniais stiklo indų, parcelioninių stovelių, kambarių papuošimui. "Dirvos" Krautuvėje užlaikoma pardavimui: Deimantai, vyriški ir moteriški žiedai, nuo \$12.00 iki \$200.00, teipgi visokio padarymo auksiniai žiedai, teipgi ir šliubiniai. Visokio padaro bei didžio auksiniai, sidabriniai, paausuoti bei nikeliniai laikrodėliai, nuo pigiausio iki brangiausio. Didžiausias rinkinys visokių moteriškų ir vyriškų auksinių špilkų, bronzolių ir neišskaitiniam moteriškų įvairiausių papuošalų.

Brangės rusišios sviestinių ir religinių paveikslų, lietuvių (parasonų), vyriškų dirbų nuo 25c. iki \$5.00, visokios rūšies veidrodžių ir kitokių toaletinių reikmenų, britų, sidabrinų peilių, šaukštų, šaukštelių, sakutėlių ir kitokių augstesnės rusišios gamtos rūšių reikmenų.

"Dirvos" krautuvėje yra parduodama daug pigesniems kainomis negu kur kitur, o ypač sidabriniai ir auksiniai dalykai. Kodėl mes galime parduoti daug pigiau už kitus?

1) Todėl, kad mes perkame už želės tukstančius dolerių antsyk ir mokame iš augsto.

2) Todėl, kad mums turint savo nuosavas tam namas, nereikia mokėti randa.

3) Todėl, kad mums nereikia užlaikyti brangiai apmokamų knygvedžių bei specialistų parduotuvė.

Todėl, tai mes, galime parduoti pigiau negu tie, kuriems visam laikui sunkenybės yra nešvenčtinomis.

Todėl, mūviedame atsilankyti ir apžiūrėti, o persitikrinsite, kad pas mus yra prekių daug pigesnių, negu kur kitur ir atsilankę būsite patenkinti dar tuo, kad pas mus galėsite gauti nuo mažiausio iki didžiausio, nuo pigiausio iki brangiausio, ir nuo praečiausio iki gražiausio, reikalaujamų dalykų.

Taigi, todėl "Dirvos" krautuvė, yra geriausia krautuvė pirmam KALĖDŲ DOVANOMS.

"Lietuvys pas Lietuvį" Obalsis susipratymo.

'Dirvos' Krautuvė

2004 St. Clair Ave.

Draugystės, kurios turi
"Dirvą" už Organą.

Valdyba Draugystės ir Kazimiero Karaliaičio
Norwood, Mass.
Pirm. JURGIS VERSIACKAS,
1184 Wash. Str.
Vice-pirm. KLEM. SPIRIDAVICIUS
1025 Washington Str.
Prot. sekr. ADOL. KAVOLIAUSKAS,
1187 Washington Str.
Fin. sekr. JON. KAVOLIAUSKAS,
12 Luis Ave.
Izdin. JUOZAS AKUNEVIČIA,
23 Dean Str.
Maršalka JONAS VILKISIS,
1182 Washington Str.

Krajava Pirtis

Jeigu nori taip, kaip Lietuvoje
puikiai išsiųsti karstame garu
su vandeniu, tai atsilankyk į mūsų
PIRTĮ
Adara įėjimo duris nuo 12:00 dienos iki
12:00 nakties. Suteikiama net 1500 miltų.
Sėdėdus del moterių.
Galinga suskaldyti bet kokius kankinius ir
vandenius. Tiesiog statimės laukiant.
A. SOGOLOWITZ,
2547 E. 35 GATVĖ. Art Woodland.
Central 255-W

DR. I. E. JASINSKI
607 ROSE BLDG.

VALANČIOS
Nuo 11 iki 12 val. - konsultacijos ir nuo 12 iki 13 val. - val. su paty. Nėštumoms ant paruošiamųjų.
Antras Ofisas, 1374 E. 25-los Gatvės.
VALANČIOS
Nuo 8:00 iki 9:00 val. ryta, nuo 12:00 iki 1:00 po pietų ir nuo 7:00 iki 8:00 vak. ir nuo 8:00 iki 9:00 vak.
Mūsų 3516-J. Cent. 7644-X

Kauno

LIKIERIŲ
KRAUTUVĖJE

Didžiausias sandėlis
butelinio Vyno. Dešytinė
ir kitokių Likierių del
Svečių, kur yra parduo-
dama specialiai nupri-
gintomis kainomis.

2273 St. Clair ave.

Ka. ir New Britain, Conn. ir jo
aplinkės nori užsirašyti "Dirvą" ar
gauti pavieniais numeriais, gali kreip-
tis prie mūsų agento Vaclovo Gile-
vicio, 58 John St. New Britain, Conn.
ir pnumerata galima jam užmokė-
ti. "Dirvos" Adm.

Vincas Jankauskas iš Cleveland,
Ohio, kolaujantis "Dirvos" agentas
gijomis dienomis lankosi po Pitts-
burgh, Pa. ir apilkinus miestelius,
užrašydavoms "Dirvą" ir rinkda-
mas užsakymus, reikalaujantiems
knygų.
"Dirvos" Adm.

C. SELICKAS.
Siuomis dienomis lankosi
Chicagoje "Dirvos" igalio-
tas agentas. Todėl, kas ma-
lonės užsirašyti "Dirvą" ga-
li užsimokėti jam pinigų,
teip kaip mūsų ofise.
"Dirvos" Adm.

"DIRVOS" Adm.

Siuvama Mašina

Tai šiandienynė šeimyninių Ekonomija.

Jei Tamista Kalėdų
Dovanoms nupirksi
savo moterei siu-
vą mašiną, tai netik
suteiksi puikią Kalė-
dų dovaną, bet ne-
reiks daugiau jei iš-
metinėti, kad daug
pinigų atiduodama
drapanų krautuvėms
ir siuvėjams. Tokių
dovanų nupirkęs už-
ganėdinsi pilnai savo
moterį ir save. Pas
mus galite gauti puik-
iausių siuvamų mašinų ir ant lengviausių išmokėjimų. Atsi-
lankykite ir apžiūrėję užsakykite jau dabar.

"Dirvos" Krautuvėje,

2004 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio

A. URBSAITIS

LIETUVIŠKA
BARBERNĖ

Pas mus būna nelaukiant, nes
greičiausiai ir geriausiai atli-
kama darbas tai pas mus.

2271 St. Clair Ave. N.E.

Užsirašyk sau ar savo pažįstamiems
Lietuvų bei Amerikiečių

VIENYBE LIETUVINKŲ

Eina iš 30-tus metų.
Prenumerata \$2.00 metams; \$1.00
pusi metų. Kanadoje \$2.50 metams;
\$1.25 pusei metų. Anglijoje, Lietuvoje ir
kitur \$3.00 metams; \$1.50 pusei m.
Pamatu viena vnt. siunčiam dovanai
Knygų katalogą siunčiame ant pareika-
lavimo dovanai.

J. J. Paukaszis & Co.
120-124 Grand Str.,
Brooklyn, N. Y.

ŠOKIU MOKYKLA

PROF. KLIMAVYČIAUS

3704 SUPERIOR AVENUE. TARP E. 35 IR 36 GATVĖS

Vyrams \$4.00 Merginoms \$2.00 už
10 LEKCIJŲ.

Lekcijos atsibuna kas Penedelio ir Pėtrnyčios vakarais
nuo 8:00 iki 11:00 valandų.

Valkūnai ir Merginoms: Kuris norite, dailiai išlavinti
sokius šokių, bei atsilankykite į visur mokykla, o mes
garantuojame, jog išmokinsime visokius šokius ir trump-
pa laiku besiklūnanti, ar laima, ar vėlu. TEL. CIV. CENTRAL 7622-R

Nemokėk didelių pinigų už paveikslus! BUK PATS FOTOGRAFU

Kiekvienas gali pasidaryti fotografiskus paveikslus pat-
savo namuose, pigiai ir gerai. Nupirkti aparatą "KODAKS"
galėsi nutraukti pikierius savo draugų, merginų, visos šeim-
nos ir pats savo. Aparatas parankus, koža, gali naudoti.

Aparatus su reikalingais chemikalais ir su visais patarimais kaip naudoti, gauname.

LIETUVIŠKOJ APTIEKOJ
C. PAKELČIO

Kampas St. Clair Ave. ir E. 21-mos Gatvės.

MOTERĖLĖS!

Jeigu norite atsilankyti tie iki-
raus savo vyrų pasiseisimo, kad
pas barberį turėjau ilgai laukti, kuomet jus į užklausi-
nedėdžio rytmetį: Kur vakar vakare buvai, kad apie
antrą valandą šlapakt namo parejai? Ty iškalbinėjimo
išvengimui, nupirkite del savo vyrų

GERA BRITVA

Nereiks ilgai laukti pas barberį ir eikvot pinigų už
skutimą bei terioti laiko del laukimo.

Geraiusi pirkti vieną iš šių britvų, nes jos yra gvaran-
tuojamos ir permainingos, kad ir sudužtų.

Mes jų turime nuo \$1.00 iki \$6.00.
Didžiausi ir puiausi rinkiniai, Kreipkitės
"DIRVOS" KRAUTUVĖN,

2004 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio

Reikalingas gerai pati-
ręs laikrodininkas, prie taisi-
mo laikrodėlių. Turi but su-
prantantis pardavinėjimo ir
abelnų vedimą to biznio.

Gera alga ir užtikrinta
vieta. Atsisaukit tuoj.

"DIRVOS" KRAUTUVĖ.

2004 St. Clair ave. Cleveland, Ohio

Dr. FRANCIS KENNEDY,

DENTISTAS

OFIS VALANČIOS

Nuo 9:00 rytinai, 12:00 dienos ir nuo 1:00

iki 5:00 vakarais

Panodelio, Daninko ir Serebly vakarais

nuo 6:00 iki 7:00.

Bel Rosedon 227-W. Day. Cent. 6678-R

5402 Superior Avenue

Cor. E. 55th Str. CLEVELAND, O.

ANT RANDOS.

Gera proga dėl gero biznie-
riaus.

Ant randos storas, tinkamas
visokiam bizniui, kampas Su-
perior ir E. 67 gatvės. Randa
nebrangi. Kreipkitės pas:
Pijus Brazaitis,
1552 E. 17th St.

Jed Svetamė (nauja) ant randos
Draugijų susirinkimams ir šeimyni-
skiams vakareliams.

5323-25 Superior Ave.

Kampas E. 53 gatv.

Reikalavimai.

Dantistas reikalauja mer-
gaite, lietuvių, mokančių len-
kiskai kalbėti, kad galėtų
dantistui prigriebti jo ofise.

Matykite Dr. Frank F.
Happy.

1935 St. Clair Ave.

Redakcijos Atsakymai

Rengėjui. Gavome perva-
lai, o į šį numerį talpinti
jau buvo nereikalingu.

Draugijų reikalai.

ALTS. 18 kp. susirinkimas atšbus
medelio, Sausio 21, 2 val. K. Bačio-
nio krautuvėje, po No. 2209 St.
Clair ave. Nariai malonės visi susi-
rinkti, nes yra svarbių reikalių ap-
tarimui.

K. Aksomaitis, sek.

Užsienio, 23 d. Sausio, 1917 m.
L. S. K. sv. Kazimiero Gardijai lai-
kys extra susirinkimo, Povilausko
svetainėje, 2452 St. Clair ave., 7:30
vakare. Meldžiame neatbutinai atsi-
lankyti visus narius, nes bus rinki-
mas draugijų viršininku 1917 m. ir
rinkimas direktorių del sales Ben-
dovės.

J. Maksimavičia, pirm.

Nedėlio, 21 d. Sausio, 1917 m. dr-
ste sv. Jurgio laikys savo metinį su-
sirikimą, Flynn salėje, 5309 Super-
rior ave., 2:00 val. po pietų. Kvieči-
ame visus narius atsilankyti.

Jurg. Brazaitis, prez.

TMD. 47 kuopa laikys metinį su-
sirikimą 21 d. Sausio 12:30 po pie-
tų, Zvaigždės svetainėje. Visi nariai
malonės atsilankyti, ar prisijust mo-
kestį už 1917 m.

Kuopos Valdyba.

JONAS KULIS.

"Dirvos" kolaujantis agentas. To-
dėl, kur: jis atsilankys, kiekvienas
gali užsirašyti per jį "Dirvą" ir už-
simokėti pinigų teip, kaip mūsų ofi-
se.

"DIRVOS" Adm.

"DIRVOS" SPAUSTUVĖ

Atlieka Visokius

«SPAUDOS»

DARBUS

MUJ SPAUSTUVE SPAUDINA

knygas, konstitucijas, plakatus, cirku-
lorius, visokias kvitas, laiskams ant-
galvius, kopertus, tikietus, vizitines
korteles, ir t.t. Kadangi mūsų spaus-
tuvė įrengta sulig naujausios mados ma-
šinomis ir raidėmis, todėl ir spaudos
darbus atlieka medailiai, greitai ir pigiai

Siųsdami užsakymus ir pinigų, visados
adresuokite šiteip:

"DIRVA"

2004 ST. CLAIR AVE. CLEVELAND, OHIO

VIETINĖS ŽINIOS

Savaitinis Kalendorius
Sausis.

20 S. Fabijono ir Sebast.
21 N. Agnieškos 3 po 3 K.
22 P. Vincento
23 U. Suzied. šv. M.
24 S. Timotėjaus
25 K. Povylo įtikėjimo
26 P. Polikarpo.

Salės Bendrovės Vakarai.
Praeitą subatvakarį, draugystės, turinčios šėrus "Clevelando Liet. salės Bendrovėje" bendrai parengė vakarą, su tikslu parodyti žmonių savo truso vaisius, nuveiktus per pastaruosius trejus metus ir paigauti lietuvių prie pirkimo šėrus, idant pagreitint lietuviškos salės įsteigimą. Buvo garbinta programo pradžia nuo 7 val., bet prasidėjo vos 10 min. po 8 val.; priežastis: to turėjo laukti direktorių susirenkant. Matyt nelabai rangus tie direktoriai. Susirinkus pusei tuzino direktorių, prasidėjo programos. Pirmiausia kalbėjo p. Šalčius, aiškindamas Bendrovės tikslą, stovį ir parodė piešinį busiančios lietuvių salės. Antras kalbėjo J. Brazaitis, bend. sutvėrėjas. Aiškino kaip buvo sunkus darbas išpračyti, dabar jau geros pasekmės ir salė jau bus. Na ir atsibodo mums landyti po sveitintaučių tuos urvus, už ką dar reikia mokėti dideli pinigai. J. Urbšaitis išdavė atskaitą, kiek draugystės išmokėjo per metus sveitintaučiams už sales ir kaip stovi izdas salės Bendrovės. Šėrų jau parduota už \$5,989.50, nejudinamo turto turi \$6,893.14. Sava žemė verta \$2,000. Atskaitą išdaves, kvietė lietuvių pagalbėti šiame naudingame darbe. P. Jablonskis padėkdamas tam tikrai pritaikintas eiles ir pasakė "biznišką" pasaką "Kunigo ir Žydo biznis". Deklamacija ir pasaka publikai labai patiko ir iš publikos pasipylė daugybė apladimentų. Deklamavo "Vyte" p-lė O. Matulaičiukė labai silpnu balsu. L. Vyčių 25 kuopa sudainavo 3 daineles; antroji labai silpnai išėjo, sopranuose ir tenoruose girdėjosi didelė disharmonija; kitos dvi išėjo gerai.

Publikos susirinko nedaug, bet ir ta nepaprastai neramiai užsilaukė: rėkavo, snekučiavosi, kad kalbėtojų negalima buvo girdėti, ypač merginos bėgiojo po salę, klykdamos ir laukdamos tik šokių, pasipuošę žiūrėdamos aplink save ir drapanas vis taisė, kad vaikinams patiktų. Gėda merginoms teip elgtis, nes vaikinai jus už tokį pasielgimą vadina tuščiaprotėmis. Bendrovės tikslas geras, todėl lietuviai, pirkite šėrus ir skubinkite statyti Lietuvišką salę.

Reporteris.

Guđrich social settlement. Tas mus prašo paskelbti, kad nuo 25 Sausio yra duodamos šokių lekcijos, nuo 7:30 vakarais; 10 lekcijų už \$1.25. Siuvimo ir siuvinėjimo lekcijos yra duodamos sėrdomis ir ketvergais, nuo 7:00 vakare; 12 lekcijų už \$1.00. Virimo ir kepimo lekcijos duodamos nuo 7:30, utarninkų vakarais, po 5 centus už lekciją. Lekcijos

angliškos kalbos, moterims ir mergaitėms yra duodamos dykai, 7:30, utarninkų vakarais.

Tikisi, kad pareis pigiau. Miesto roda paėmė svarstyti gatvių brukavimą, kuri manoma paimti į savo rankas. Ikišiol miestas gatvių brukavimą pavesdavo kontraktoriais, kurie miestui kaštavo apie 9 milijonus dolerių, o darbas buvo atliekamas gana prastai, dargi per pusę netikusiai, nes trumpu laiku visus kontraktorių darbus reikėjo perdirbti. Manoma, kad brukus dedant be kontraktorių, darbas bus geriau atliktas ir pigiau parsieis.

Neišėina ant savo. Gatve-karių kompanija padavė miesto tarybai savo atskaitą, parodančią, kokias išlaidas ji turėjo pereinantis metais. Galiausiai pasiaiškina, kad nuo pavasario kompanija mano pakelti mokesčius važiuojantiems pasaziems, nuo 3 ant 5 centų. Kompanija daro išvadą, kad viskam dvigubai pabrangus, ji nevien negali daryti jokių pagerinimų gatvekaruose, negali duoti daugiau kary, bet net negali išeiti ant savo. Ir jeigu miestas nesutiktų su pasazių mokesčių pakėlimu, kompanija sutiks uždaryti savo "bižnį", parduodant viską miestui, ar kitai kompanijai.

Naudojo užgintas filmas. Policijos viršininko paliepi-mu, tapo areštuoti du filmų agentai, Flynn ir Johnson, kurie taikėsi krutantių paveikslų teatrui parduoti filmas, neperleistas Ohio valstijos cenzūros. Pagal cenzūros pažymėjimo, beveik pusė filmų turėjo būti išmesta, bet agentai, vengdami nuostolių, norėjo parduoti jas už geras.

Reikalauja atlyginimo. S. P. Nelson, gyvenantis po numeriu 237 prie St. Clair skersgatvio, padavė teismui skundą prieš Hutchinson & Co. reikalaudamas atlyginimo \$25,000. Nelson dirbo ant vieno iš minėtų kompanijos laivų ir pereinė vasarą, ežere ištikus audrai, tam syje, eidamas laivo daku, atsimušė į langą, kurio sutrukę stiklai labai sužeidė jo veidą ir pagadino vieną akį, už kurią dabar reikalauja atlyginimo.

Nori perkelti fabriką. Clevelando kapitalistai veda derybas su A. J. Engels, kurs Buffaliuje turi orlaivų fabrikėlį, kad tas prisidėtų prie jų ir padidintų kapitalą, savo fabriką perkeltų į Clevelandą, kur fabriką padidinus, būtų galima pradėti didelę orlaivų išdirbystę. Engel yra vienas iš tobuliausių Amerikos orlaivininkų. Jis sykį buvo net pradėjęs važioti pašto siuntinius tarp Mailville ir Jamestown, N. Y. per ežerą Chautauqua, bet paliove, gavęs vietą prie monoplanų mokyklos, Ispanijoje.

Nugriuvo sienos. Pereito ketvergo vakare, nugriuvo sienos naujai statomos triobos prie Scranton Road ir Gerrard skersgatvio. Vienas iš darbininkų mirtinai sužeistas, keliatas lengviau. Visi nugabenti į artimiausius ligonbučius.

Nubaudė užpuolika. Teismas nubaudė 200 dolerių baudos, teismo kaštais ir šešiais mėnesiais kalėjimo, negrą, Vilbur Green, gyvenantį po numeriu 2366 prie E. 32 gatvės. Prasizengimu Greeno buvo užpuolimas į darbą einančios Rožės Jakubiach, gyvenančios po numeriu 706 Bey gatvės. Kuomet ant mergaitės rėk-smo prisiartinio policistas, Green šoko ant jo su užtaisytu revolveriu.

Panedėlio vakare, Sausio 22 d. L. Vyčių 25 kp. išpildys puikų koncertą, Goodrich Settlement House, 1420

E. 31 St., arti Superior ave. Koncertas bus labai įvairus. Susidės iš dainų, balalaikų orkestrų ir įvairiausių lietuviškų žaislų. Muzikas p. C. J. Nevinskas išpildys kelis šmotelius ant piano. Patartina lietuviams atsilankyti į šį puikų vakarėlį. Įžanga visiems dykai.

Geriausai vaistai nuo visokių ligų galima gauti su geriausiais patarimais tik Usevičiaus Aptiekoje, 1172 E. 79th St., Cleveland, O. Bell Rosedale 2417 Cuy Princeton 1539-R

Daugeliui žinomas vyriškų drapanų siuvėjas T. P. Garmus praneša savo kostumeriams, kurie mano orderiuoti pavasariui siutus, kad pasinaudotų iš žymiai papigintos kainos Sausio ir Vasario mėnesiuose. Jo vieta.

1329 St. Clair Ave.

Reikalingas geras Linotipistas. Vieta užtikrinta ir geros sąlygos.

Atsiskaukite tuoj. "DIRVA" 2004 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio

THE ST. CLAIR AVE. SAVINGS & LOAN CO.

INKORPORUOTA PER OHIO VALSTIJOS VALDŽIĄ.

Už padėtus pinigus mokame penktą nuosimtį nuo dienos padėjimo iki dienos atėmimo. Taupų taupymą galima pradėti nuo vieno dolerio (\$1.00) ir aukštyt. Viršminėta banka siunčia pinigus į visas dalis svieto. Parduoda laivakortes ir money orderius. Apsaugoja nuo ugnies namus ir namų rakandus. Atliekame rejeentališkus reikalus. Perkame ir parduodame namus ir lotus. Skoliname pinigus ant savasčių (property) ant lengvų išlygų.

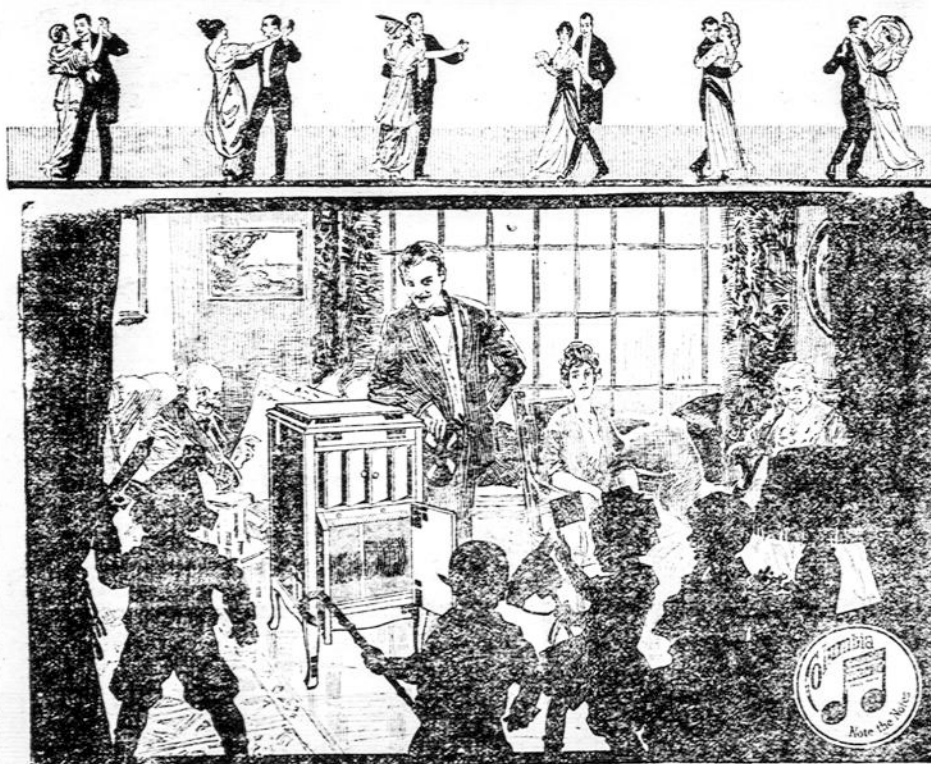
BANKOS VALANDOS:

Nuo 8:00 ryte iki 9:00 vakare.

THE ST. CLAIR AVE. SAVINGS & LOAN CO.
2006 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio.
Prospect 953 Central 6488

Nusipirk Gramofoną

o turėsi viso pasaulio muziką savo namuose

Kodėl visos svetimtaučių ir šviesesnės lietuvių šeimynos jau įgyjo tąją muziką? Todėl kad jie greičiau suprato jos vertę ir svarbumą.

Prekė \$15.00

Prekė \$25.00

Prekė \$35.00

Prekė \$50.00

Jie suprato, kad nuolatine muzika stiprina ir tobulina žmogaus dvasią, švelnina jausmus ir tuomi didina žmoniškumą.

Jie suprato, kad jų vaikai nuo pat dienu kudykystės, augdami tokiose aplinkose, kur yra kasdien girdima garsiausių pasaulio kompozitorių muzikališki tvaryniai, išaugs, jei ne muzikais, tai bent kiais dvasios milžiniais, vadovai šipnesnių, kurie guodos tautą ir klos kelią žmonijai prie šviesesnės ateities.

Pagaliaus, jie suprato, kad turint tokią muziką savo stuboje, motinoms su dukrelėmis nereikės teip tankiai vaikščioti miestan ant teatrų ar operų, kur kiekvienas vakaras lėšuoja apie porą dolerių, o tėvų sumažės bereikalingi žygiai karčiamosna.

Ir galiausiai jie suprato ir tą, kad jauni jų sunus, esant stuboje tokei muzikai, neturės laiko stovėti ant kampo ir studijuoti tą amerikonių pradinę kriminalinę mokyklę.

Todėl pirkite, vien tik dėl to pirkite ir Tamista.

Geriausai yra tokia muzika

Columbia Grafonola

Jas galima pirktis mažu įmokėjimu ir ant lengviausių įmokėjimų.

"Dirvos" Krautuveje,

2004 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio

Teipgi mes turime visą rinkinį lietuviškų ir kitokių rekordų. Prisiųsk už 2c. stampą, o mes prisiųsime lietuviškų rekordų katalogą.

Gerieusios Gyduolės DEWOYNO'S APTIEKOSE

1653 St. Clair Ave. Prie E. 17 g.

6502 Fleet Ave., Cor. E. 65th (Tod)

Cia dirba lietuvių registruotas aptiekos-
rius - J. ZAVALAS.

5608 Fleet Ave., Cor. E. 57th.

Cia dirba lietuvių registruotas aptiekos-
rius - J. SMALIS.

4052 E. 71st Cor. Harward

3878 E. 71st Cor. Lansing

Lietuviams pas lietuvių aptiekorius geria-
u ir patogu teisiuotis.

F. DECKER, Gelažies Krautuve. HARDWARE

Riobėrinės ir smalinės stogų dengimų popieros. Įvairiausių rūšių maliavos, aliejaus, tarpetinio, maliavojimui septyni t. t. ir t. t. Dideliai rinkiniai Pečių, visokių audinių, placiausia rinkinis įvairių įvairiausių dailių, dėms įrankių ir t. t. ir t. t.

2155 St. Clair Ave.

CENTRAL 1755-W

Jonai, kur-gi tu taip skubiai bėgi?
Nagi pas **W. WISZNIEWSKI**
1024 KENILWORTH AVE. S.W.
Na tai ką gi ten veiksi. "Na, ar-gi tu Juozai dar nežinai, kad mano rytų vestuvė, tai bėgi nusipirkti GERŲ CIGARŲ." O-o-o taip, ta ir aš kitokių ne nerukau. Tai labai geri cigarai.

...Jau...
Pavasariniai Sampeljai Vyriškų Siutų ir Overkotų Atėjol
Kas nori naujausios mados ir gerai pritaikytus drabužius dėvėti, lai užsisako pas mus.
J. P. GARMUS,
KOSTUMERSKAS KRAUČIUS
1329 St. Clair Avenue. Antros lubos.

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje

KNINGYNE GAUNAMOS KNINGOS:-

Aisopo Pasakos — pusl. 364	\$1.25
Andersono Pasakos — pusl. 82	20c.
Apie Sveikata — pusl. 16	10c.
Audra Rosijoje — pusl. 65	20c.
Diedai ir Gražina — pusl. 61	25c.
Japonų Konstitucija — pusl. 61	20c.
Kaip Bulgari ingijo laisvę (dalis I)	20c.
Kaip Bulgari ingijo laisvę (dalis II)	20c.
Kaip Japonai gyvena dabar — pusl. 48	10c.
Kas iš ko pareina? — pusl. 48	20c.
Kelionė į Europą — pusl. 52	10c.
Kelionė į šidlavą — pusl. 48	15c.
Konradas Valenrodas — pusl. 24	10c.
Ko mus mokina žvaigždės? — pusl. 32	15c.
Kražių skerdynė ir jos pasekmės	15c.
Kuomi žmonės gyvena — pusl. 56	20c.
Kun. A. Burba — pusl. 20	20c.
Kaip gyvena Latviai — Suomiai — Anglai — pusl. 65	20c.
Lietuviška Chrestomatija — pusl. 180	40c.
Lietuvių tautos klansimas Europos karės metų — pusl. 102	35c.
Lietuvos Gaspadinė — pusl. 80	25c.
Mainieris ir Leberis — pusl. 60	15c.
Nailaitė — pusl. 22	10c.
Naujas budas išmokyti rašyti — pusl. 24	10c.
Nuo degtinės — pusl.	10c.
Padėjimas Lietuvių tautos rusų viešpatijoje — pusl. 120	\$1.00
Paslinkai Lietuvoje — pusl. 16	5c.
Perspejimai apie šventą tikėjimą	10c.
Rodos motinoms — pusl. 18	5c.
Sulaukė — pusl. 132	25c.
SLA. Istorija (1886—1915) \$1.50; audimo apdar.	\$2.00
Švintant — pusl. 126	25c.
Tamotius Besotis — pusl. 24	5c.
Trachoma — prie šviesos — pusl. 100	20c.
Vaikų Draugas — pusl. 64	15c.

Visas šias knygeles SLA. nariai gauna už pusę kainos. Reikalaujami knygy, parašykite aiškiai knygos vardą. Pinigus geriausiai siųsti per pašto Money Order, paprastame laiške, užadresuojant:

A. B. Strimaitis,

307 W. 30th ST.

NEW YORK, N. Y.